

Mladé hlasy 2024 – Slovensko

Závěrečná zpráva z kvantitativního výzkumu
STEM/MARK | červen 2024

A photograph of three children in a classroom. In the foreground, a girl with blonde hair tied in a ponytail with a pink hair tie is looking towards the right. Behind her, a boy with dark hair is looking at a whiteboard. To his right, another boy with light brown hair is also looking at the whiteboard. The whiteboard has some faint lines and text on it. The background is slightly blurred, showing a chalkboard with a geometric diagram.

Přehled kapitol

Hlavní zjištění	str. 4
Štěstí, škola, kamarádi	str. 10
Vztahy v rodině, hodnoty, vzory	str. 24
Bezpečí, spravedlnost, informovanost	str. 39
Trávení volného času, internet	str. 50
Budoucnost, politická situace	str. 59

Parametry výzkumu

Cíl výzkumu

Zjišťování názorů dětí na dění v jejich okolí, jejich vztahy s kamarády, ve škole, v rodině, pocit bezpečí v místě bydliště, informovanost o různých tématech, o svých právech, využívání moderních technologií či představy o budoucnosti

Cílová skupina

Slovensko, děti a dospívající ve věku 9–17 let
Reprezentativní vzorek podle pohlaví a věku dětí, kraje a velikosti obce bydliště, počtu členů domácnosti a vzdělanosti rodičů

Detaily terénního šetření

Metodika: CAWI (online) dotazování
Počet realizovaných rozhovorů: 410
Termín sběru dat: 14. 6. – 25. 6. 2024
Výběr: kvótní
Data: nevážená

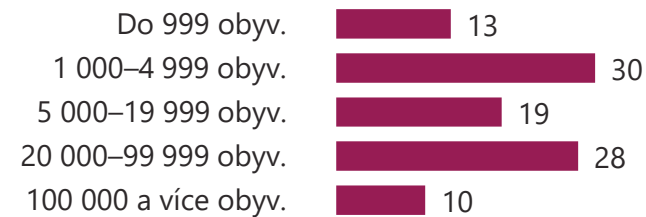
Pohlaví

Věk

Velikost obce

Kraj

Všichni respondenti, n=410 [údaje v %]

Hlavní zjištění

Štěstí, škola, kamarádi

Pocit štěstí je více typický pro mladší děti (ve věku do 13 let), **z příjmově silnějších rodin** či u dětí, které žijí **s oběma rodiči**. Zatímco ve věkové kategorii 9–13 let je na 1. místě s ohledem na pocit štěstí **obklopení rodinou**, u starších dětí ve věku 14–17 let se na první místo dostávají **kamarádi**.

Nešťastné se děti nejčastěji cítí, když se jim nedaří ve škole nebo když jim někdo nadává. Neúspěch ve škole více trápí žáky gymnázií. Starosti dětem dělají potíže ve škole i v rodině.

Do školy chodí rádo 75 % dívek a 58 % chlapců, jak kvůli kamarádům, tak novým znalostem. Vztahy mezi žáky i s učiteli jsou dobré. **Lepší třídní kolektivy jsou na ZŠ a gymnáziích**, naopak na SŠ a učilištích trochu horší.

Každý druhý má nějaké spolužáky z Ukrajiny. 1/2 s nimi má dobré vztahy, velká část pak vztahy neutrální a jen málokdo vyloženě špatné.

A photograph of a man and a woman sitting at a dining table. The man, with grey hair and wearing a blue button-down shirt, is looking towards the woman and gesturing with his right hand. The woman, with dark hair, is seen from the side, looking at the man. On the table are plates of food, including corn on the cob and roasted meat, and glasses of water. The background shows a kitchen area with white cabinets and a stove.

Vztahy v rodině, hodnoty, vzory

Vztahy s rodiči bývají velmi dobré, hlavně s matkou. Lepší vztahy mají s rodiči mladší děti, ale **s rostoucím věkem dětí se začínají jejich vztahy s rodiči trochu zhoršovat**, zejména kvůli názorovým neshodám.

3 z 5 dětí mají pocit, že jsou jejich názory v rodině respektovány jen někdy nebo vůbec. Nejčastěji si v tomto ohledu stěžují děti žijící v malých obcích.

Ve 2/3 rodin se lidé hádají a křičí na sebe. Častěji se tak děje v domácnostech s větším počtem dětí, kde se děti rovněž stávají častěji terčem tohoto křiku.

Úspěch bývá rodiči pochválen, někdy i odměněn. Míra odměňování ale klesá s věkem dítěte. **V případě neúspěchu se největší část rodičů snaží poradit, někteří vynadají a zakazují.**

Až 90 % oslovených dětí se shoduje, že pomáhat lidem, kteří to potřebují, je důležité. Jen polovina z nich to ovšem aplikuje v praxi.

Bezpečí, spravedlnost, informovanost

9 z 10 dětí se v místě svého bydliště cítí bezpečně. Největší **rozdíl** pozorujeme **podle velikosti obce** – na vesnicích se velmi bezpečně cítí 50 % dětí, ve městech nad 20 tis. obyv. jen 22 %. **Největším problémem** v otázce bezpečnosti **jsou nepřízniví občané.**

Děti na Slovensku jsou **relativně dobře informované o prevenci drog, ale hůře v problematice dětských práv či dezinformací.**

Nejvíce mají děti povědomí o svém právu na vzdělání. Zarážející je, že **zhruba polovina oslovených vnímá omezování práva na svobodu projevu.**

Nejčastějším zdrojem informací o dění ve světě je pro dospívající ve věku od 14 do 17 let internet, specificky sociální sítě. U mladších dětí se na prvním místě drží rodina, následovaná televizí a soc. sítěmi.

Děti vnímají kolem sebe hodně nespravedlnosti ve spojitosti s dětmi z chudých rodin a zdr. postiženými.

Trávení volného času, internet

Přibližně **1/3 oslovených** je členem nějaké zájmové skupiny, nejčastěji se jedná o sportovní kluby.

Více než polovina dětí se relativně často nudí, ale na druhou stranu 18 % dětí si stěžuje, že má aktivit až příliš mnoho a nemá dostatek času na oddych.

Na brigády začínají děti chodit cca od 16 let (kolem 55 %), v nižším věku má brigádu málokdo.

U poloviny dětí (spíše u mladších) **kontrolují rodiče aktivitu na sociálních sítích.** Pouze 1 z 10 dětí žádné sociální sítě nepoužívá.

Čtvrtina dětí se při pohybu na internetu / v online prostoru necítí bezpečně. 14 % dětí má již dokonce zkušenost s kyberšikanou, častěji starší dívky. Mladší děti si rizika tolik nepřipouštějí nebo o nich ani neví.

3 ze 4 rodičů se snaží nastavit mantinely, co mohou a co nemohou jejich děti na internetu dělat.

Budoucnost, politická situace

Téměř dvě třetiny dětí si myslí, že jejich život bude v budoucnu lepší než současný život jejich rodičů. Mezi dětmi navštěvující gymnázia dokonce 74 %.

V lepší budoucnost Slovenska věří (jen) 21 % dětí, naopak každý třetí očekává zhoršení. Přejí si, aby Slovensko bylo v budoucnu hlavně bezpečné (tj. bez kriminality, bojů a válek) **a ekonomicky prosperující.**

Hodně dětí se plánuje v budoucnu odstěhovat do zahraničí – 30 % by emigrovalo, 37 % by zůstalo na Slovensku, ostatní zatím neví.

Více než 3/5 dětí se domnívají, že globální změny klimatu ovlivní jejich budoucnost. Častěji si to myslí děti na gymnáziích (84 %) a celkově středoškoláci.

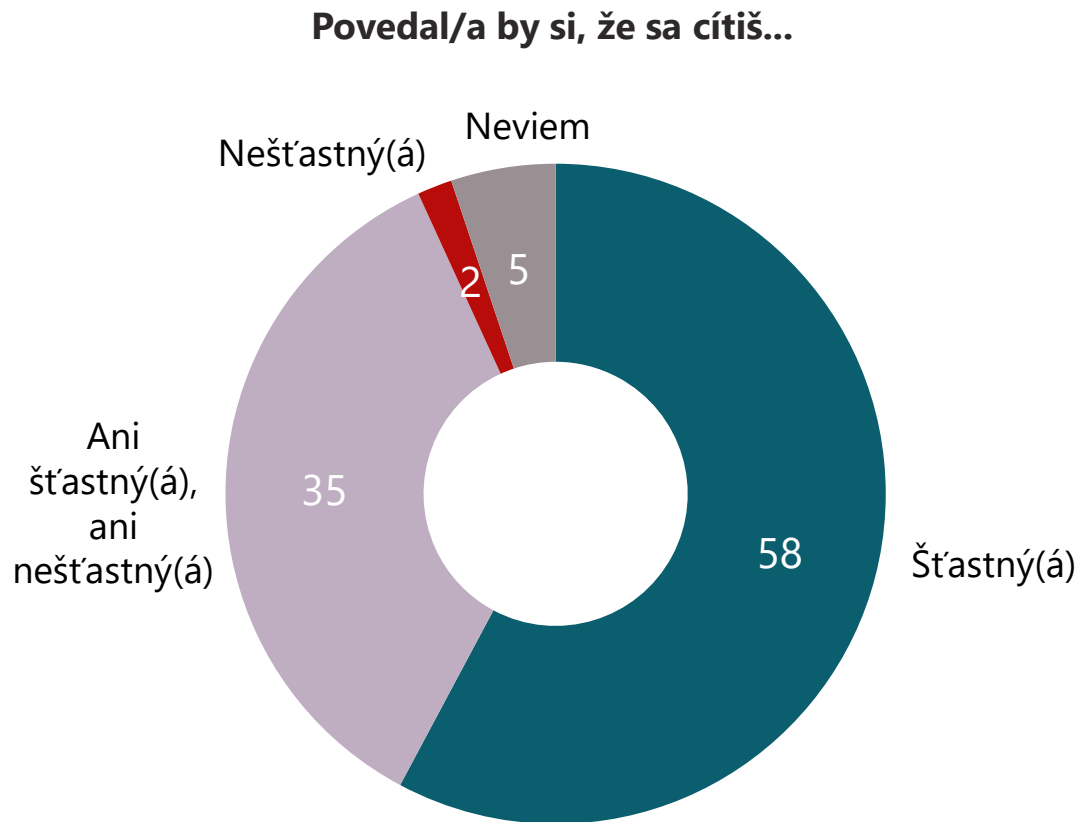
Nejvíce děti důvěřují svým rodičům, relativně dost také učitelům či lékařům. **Důvěra v církev** je sice vyšší než třeba v Česku, ale stejně dosahuje **pouze 27 %**. Ještě hůře je na tom prezident (19 %) a vláda (7 %).

Štěstí, škola, kamarádi

Děti z bohatších rodin jsou šťastnější

Porozprávajme sa o živote. Povedal/a by si, že sa cítiš...
Všetchni respondenti, n=410 [údaje v %]

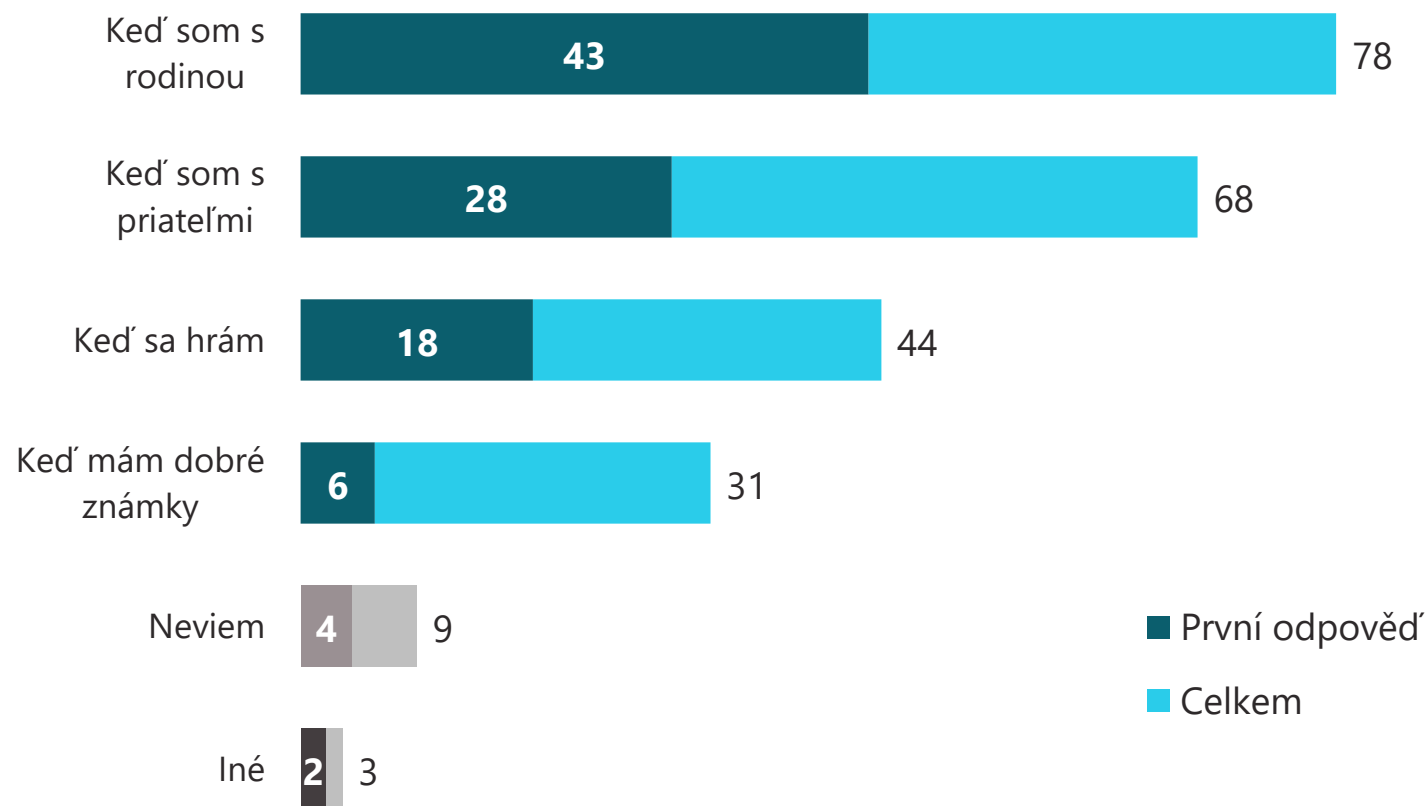
- Celkem 58 % oslovených dětí ve věku 9 až 17 let uvedlo, že se cítí šťastné, naopak těch, u kterých převládá opačný pocit, bylo velice málo (2 %).
- Pocit štěstí více převládá u dětí ve věku do 13 let (68 %), z příjmově silnějších rodin (74 %) či u dětí, které žijí s oběma rodiči (62 %). Počet dětí žijících v dané domácnosti nemá na pocit štěstí u dotázaných dětí prokazatelný vliv.
- Polovina respondentů uvedla, že se cítí šťastní skoro pořád. Pouze 3 ze 410 oslovených dětí se necítí šťastné (téměř) nikdy.

A cítíš sa šťastný(á)...
Všetchni respondenti, n=410 [údaje v %]

Mladší děti jsou šťastné s rodinou, starší s kamarády

Môžeš opísať situáciu, keď sa cítiš šťastný?

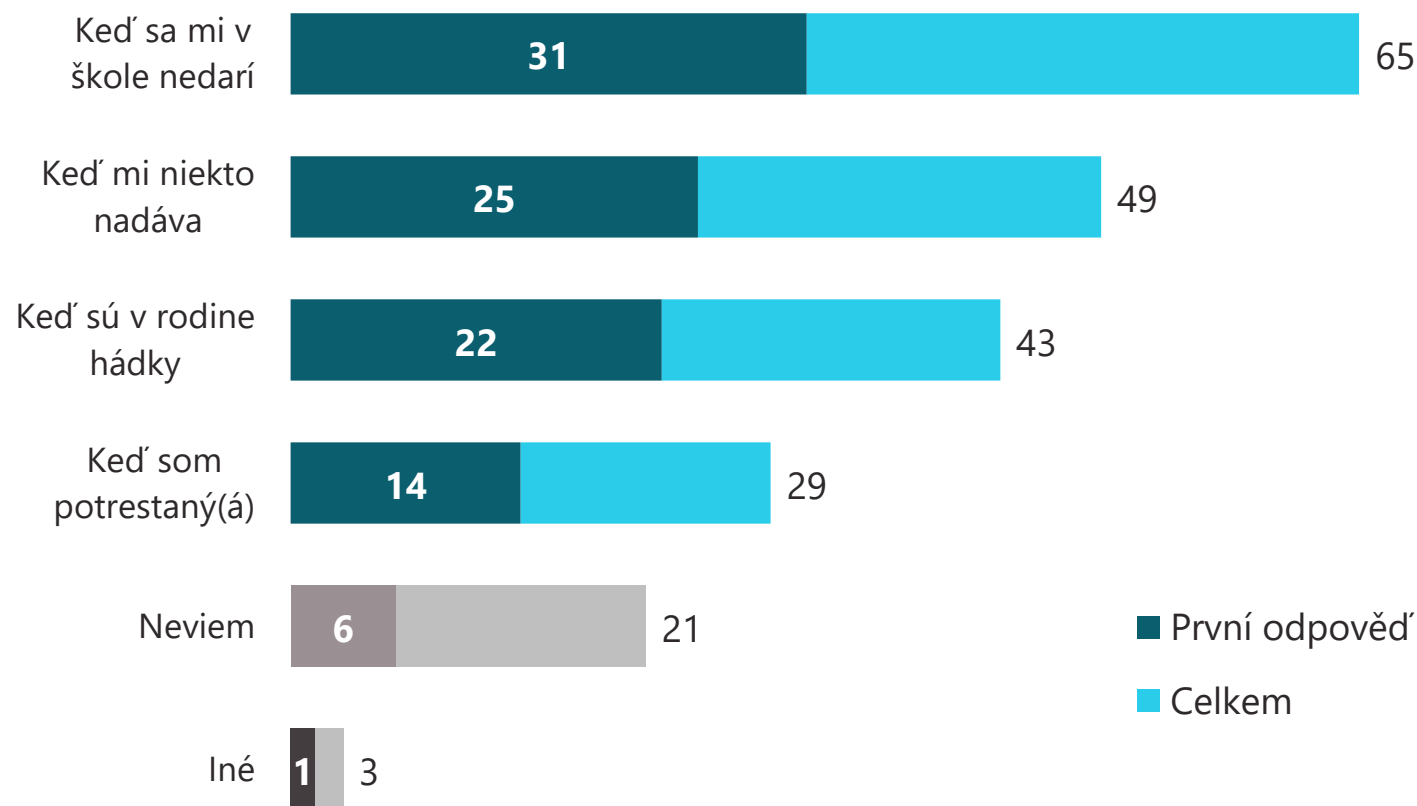
- Zatímco ve věkové kategorii 9–13 let je na prvním místě s ohledem na pocit štěstí obklopení rodinou, u starších dětí ve věku 14–17 let se na první místo dostávají kamarádi.
- Pocit štěstí ve chvílích, když si hrají, je více typický pro mladší děti do 13 let (52 %) a pro chlapce (54 %).

Môžeš opísať situáciu, keď sa cítiš šťastný? Možnosť více odpovědí. Všichni respondenti, n=410 [údaje v %]

Často jsou nešťastné, když se jim nedaří ve škole

A kedy sa cítiš nešťastný(á)?

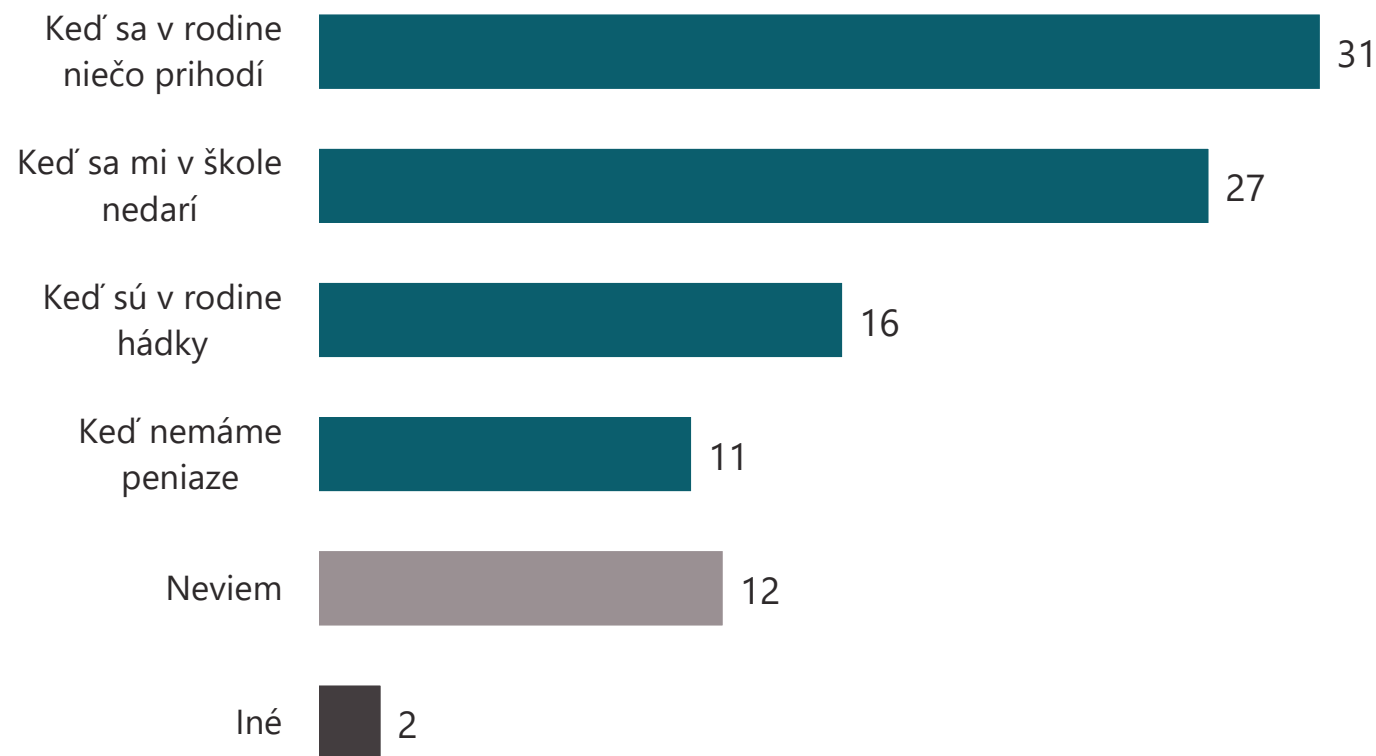
- Nešťastné se děti nejčastěji cítí, když se jim nedaří ve škole, když jim někdo nadává nebo jsou v rodině hádky.
- Špatné výsledky ve škole způsobují pocit smutku hlavně u žáků gymnázií (86 %).
- Na hádky v rodině jsou obzvláště citlivé děti žijící v Bratislavském kraji (56 %).

A kedy sa cítiš nešťastný(á)? Možnosť více odpovědí. Všichni respondenti, n=410 [údaje v %]

Starosti dětem dělají problémy v rodině i ve škole

Aké situácie ti robia najväčšie starosti?

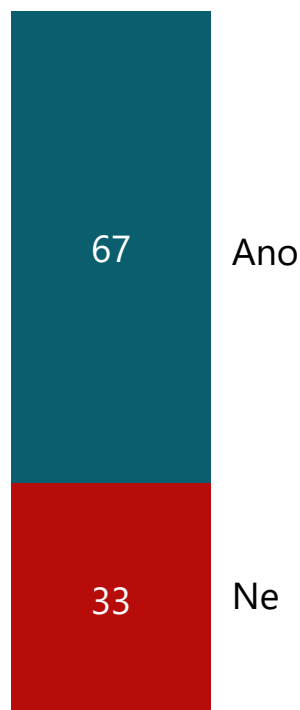
- Asi není překvapivé, že dětem z příjmově slabších domácností dělají velké starosti situace, kdy rodině docházejí peníze (29 %).
- Zatímco u dětí ve věku 14–17 let jsou na prvním místě tráble v rodině (38 %), dětem do 13 let dělají větší starosti neúspěchy ve škole (31 %).

Aké situácie ti robia najväčšie starosti? Všetchni respondenti, n=410 [údaje v %]

Do školy chodí rádo 75 % dívek a 58 % chlapců

Chodíš do školy rád/a?

Chodíš do školy rád/a?
Všichni respondenti, n=410 [údaje v %]

Prečo ne/chodíš rád/rada do školy?

vybrané citace:

„Jsou tam super učitelé.“
„Protože tam mám kamarády a je tam sranda.“
„Dobře se učím, mám samé jednotky a daří se mi v olympiádách.“
„Ráda se učím nové věci.“
„Kvůli spolužačkám.“

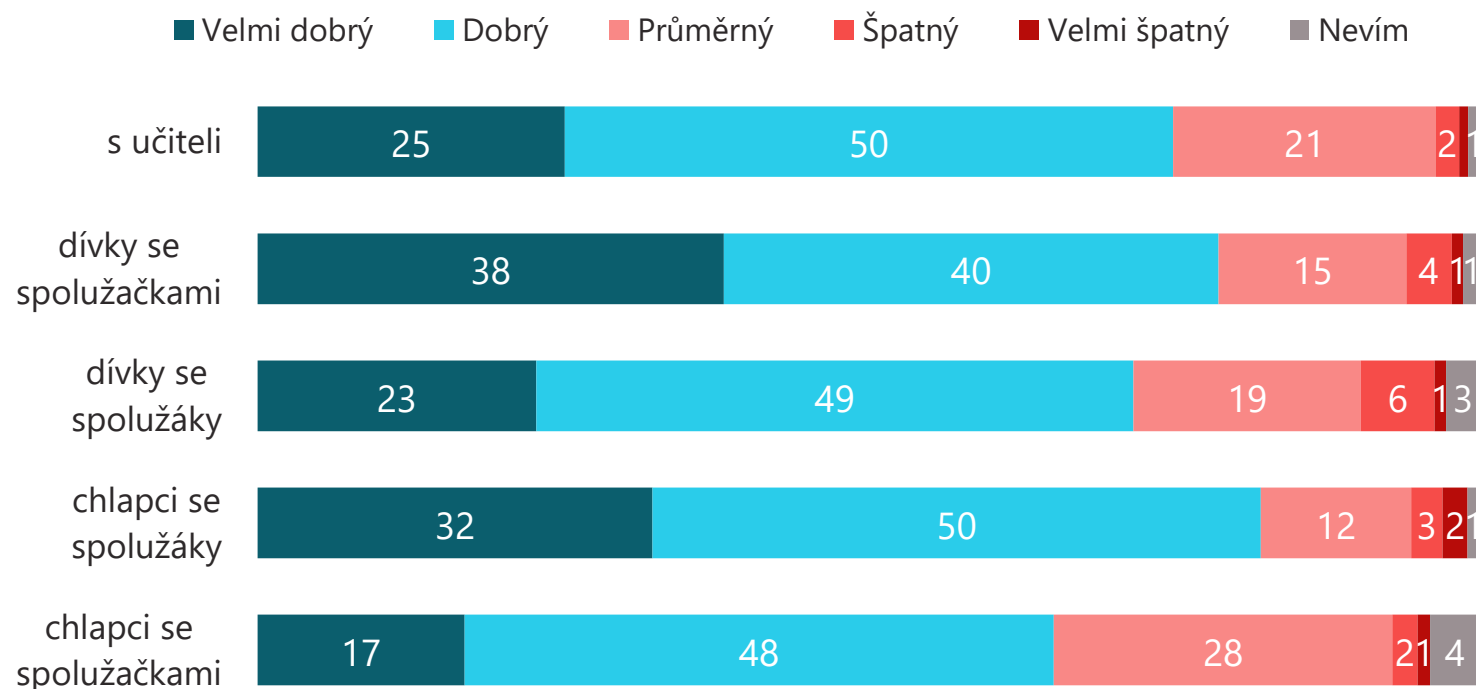
vybrané citace:

„Nemáme dobré učitele.“
„Mám špatnou třídní učitelku.“
„Protože tam není nejlepší kolektiv.“
„Protože se musím učit a nemůžu si dělat, co chci.“
„Škola je nuda.“

Ve školních kolektivech převažují dobré vztahy

Ako by si zhodnotil/a svoj vzťah s... ?

Ako by si zhodnotil/a svoj vzťah s... Všetchni respondenti, n=410 [údaje v %]

Důvody špatných vztahů s učiteli:

- 1) Jsou nespravedliví
- 2) Nenaslouchají mi
- 3) Nechovají se ke mně dobře
- 4) Dávají moc úkolů

Důvody špatných vztahů se spolužáky/spolužačkami:

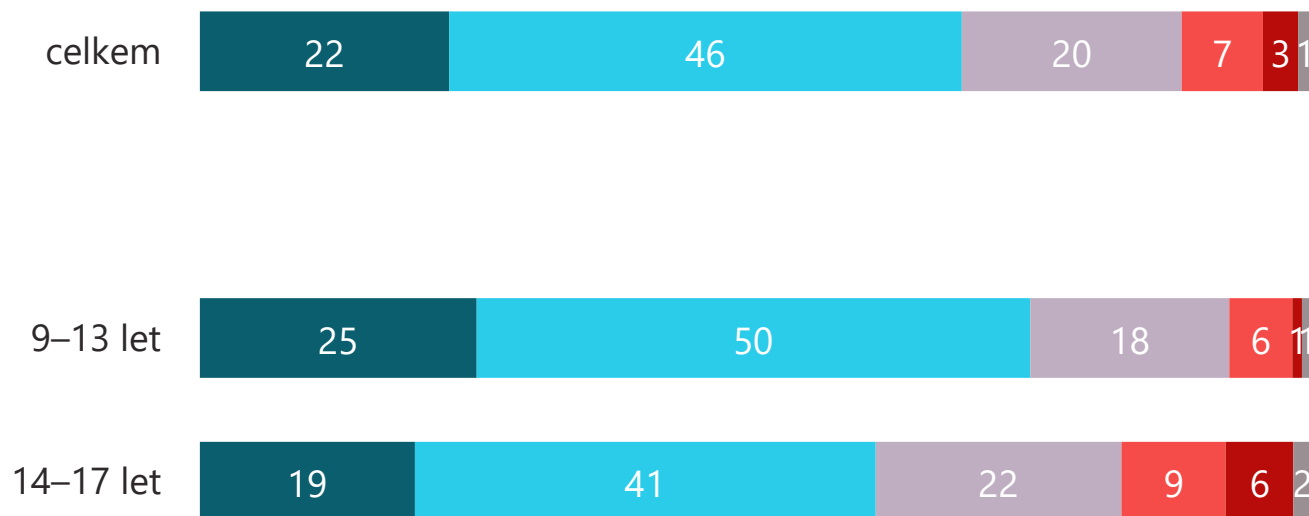
- 1) Nechovají se ke mně dobře
- 2) Nadávají mi
- 3) Nehrají si se mnou

Mladší děti deklarují lepší třídní kolektivy

Myslíš, že ste v triede dobrá partia spolužiakov?

- Áno, veľmi dobrá
- Áno, celkom dobrá
- Ani dobrá, ani zlá
- Nie, nie dobrá

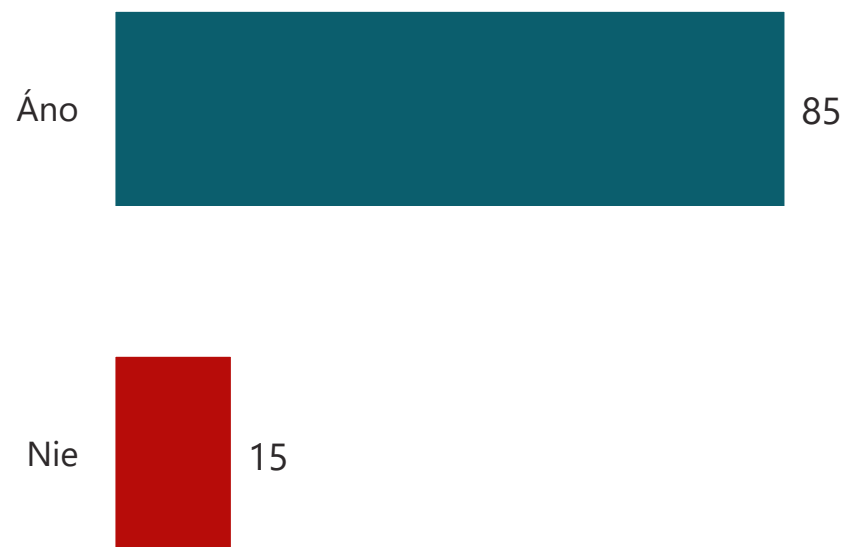
Myslíš, že ste v triede dobrá partia spolužiakov?
Všetchni respondenti, n=410 [údaje v %]

- Dvě třetiny dotázaných říkají, že mají ve své třídě dobrou partu spolužáků. Přibližně 1 z 10 naopak tvrdí, že jejich třídní kolektiv není dobrý.
- Nejlépe vycházejí z hodnocení kolektivy tříd na základních školách (72 % pozitivních odpovědí) a také na gymnáziích (78 %). Na druhou stranu střední školy a učiliště jsou na tom podstatně hůře (48 %).

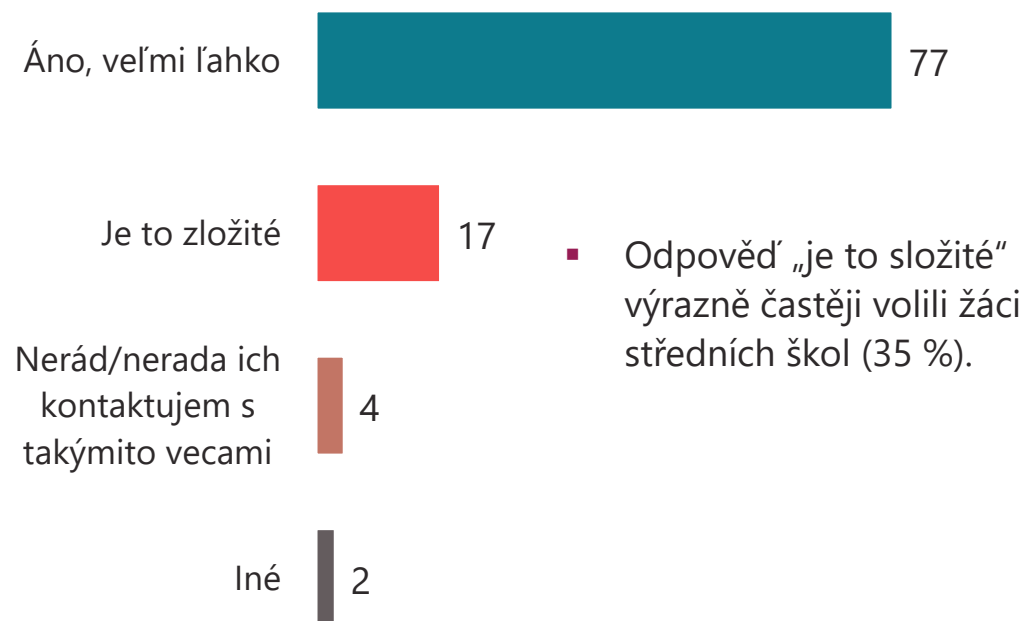
Většina dětí své spolužáky vidá i mimo školu

Stretávaš sa s niekým so svojich spolužiakov aj mimo školy?

Stretávaš sa s niekým so svojich spolužiakov aj mimo školy?
Všetchni respondenti, n=410 [údaje v %]

Ak si doma chorý, vieš si zaobstarat' úlohy od spolužiakov?

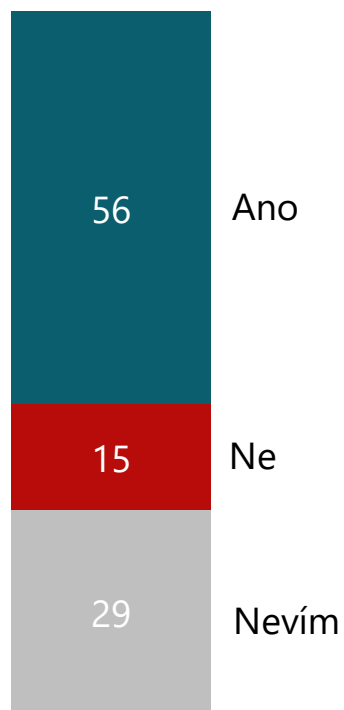
▪ Odpoveď „je to složitě“ výrazně častěji volili žáci středních škol (35 %).

Ak si doma chorý, vieš si zaobstarat' úlohy od spolužiakov?
Všetchni respondenti, n=410 [údaje v %]

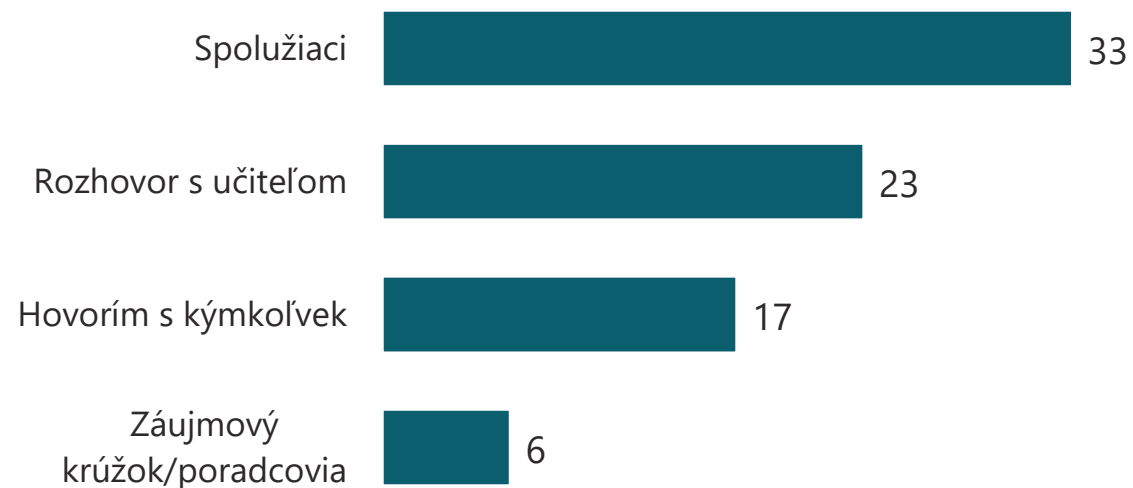

Problémy řeší děti spíše s učitelem než s poradcem

Máš v škole možnost hovořit s někým o svých potřebách nebo problémech?

Využil/a si někedy túto možnosť? Ako?

Využil/a si někedy túto možnosť? Ako?
Respondenti, ktorí možnosť majú, n=229 [údaje v %]

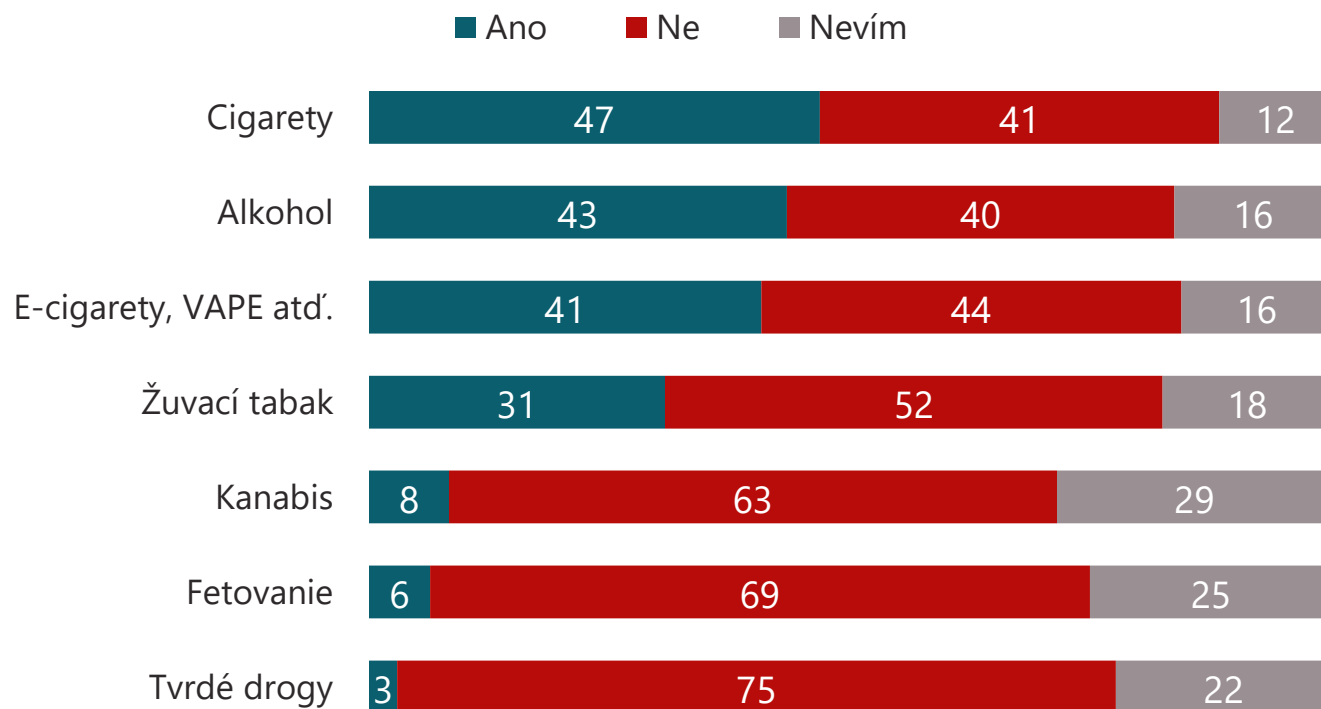
Máš v škole možnosť hovořit s někým o svých potřebách
alebo problémoch?

Všichni respondenti, n=410 [údaje v %]

Čím dál větší oblibu u mladých získávají e-cigarety

Vyskúšal niekto z tvojich priateľov alebo známych rovesníkov nasledujúce látky?

Vyskúšal niekto z tvojich priateľov alebo známych rovesníkov nasledujúce látky?

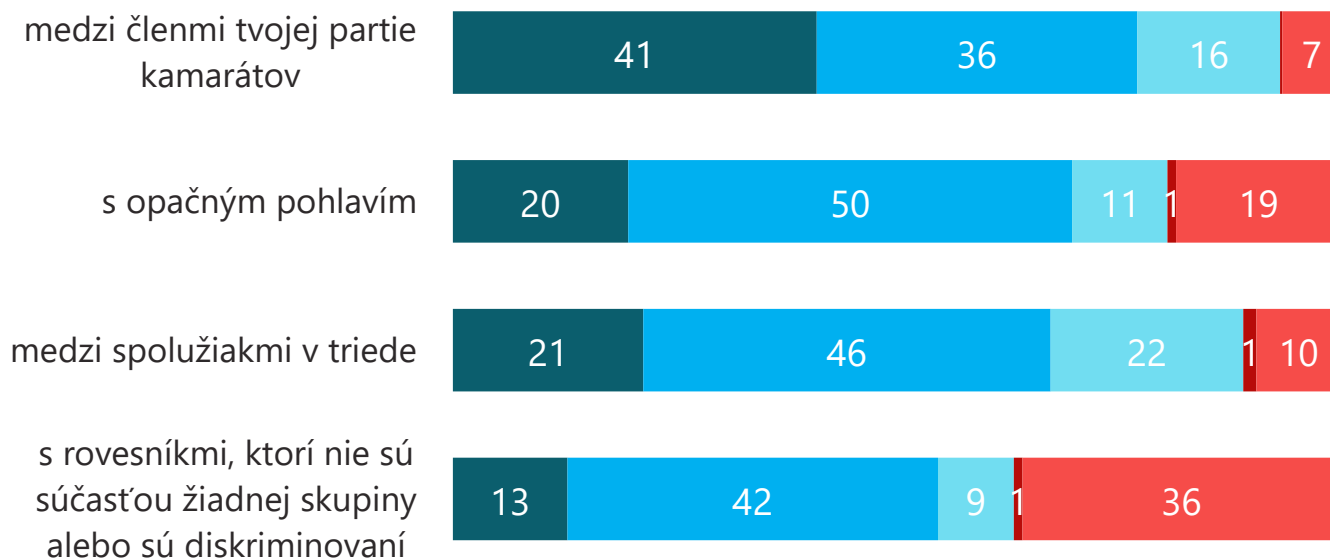
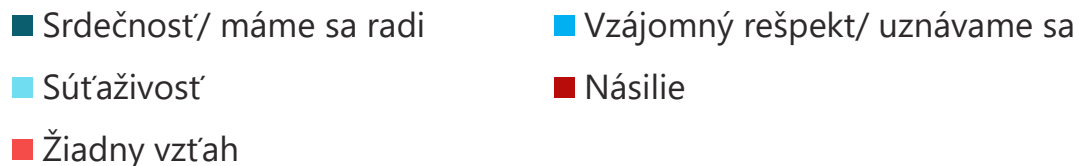
Všetchni respondenti, n=410 [údaje v %]

- Jen necelá polovina dotázaných (47 %) uvedla, že má medzi svými kamarády/vrstevníky někoho, kdo kouří klasické cigarety. Skoro stejně rozšířené jsou ale v dnešní době i e-cigarety (tzv. vapování), nadprůměrně u dívek.
- Logicky (a naštěstí) existují výrazné rozdíly podle věku dětí – mnohem vyšší míra zkušeností s návykovými látkami panuje až u dětí nad 14 let.

Vztahy s vrstevníky bývají dobré, vřelejší u dívek

Viac o tvojich priateľoch a známych. Aké sú vzťahy:

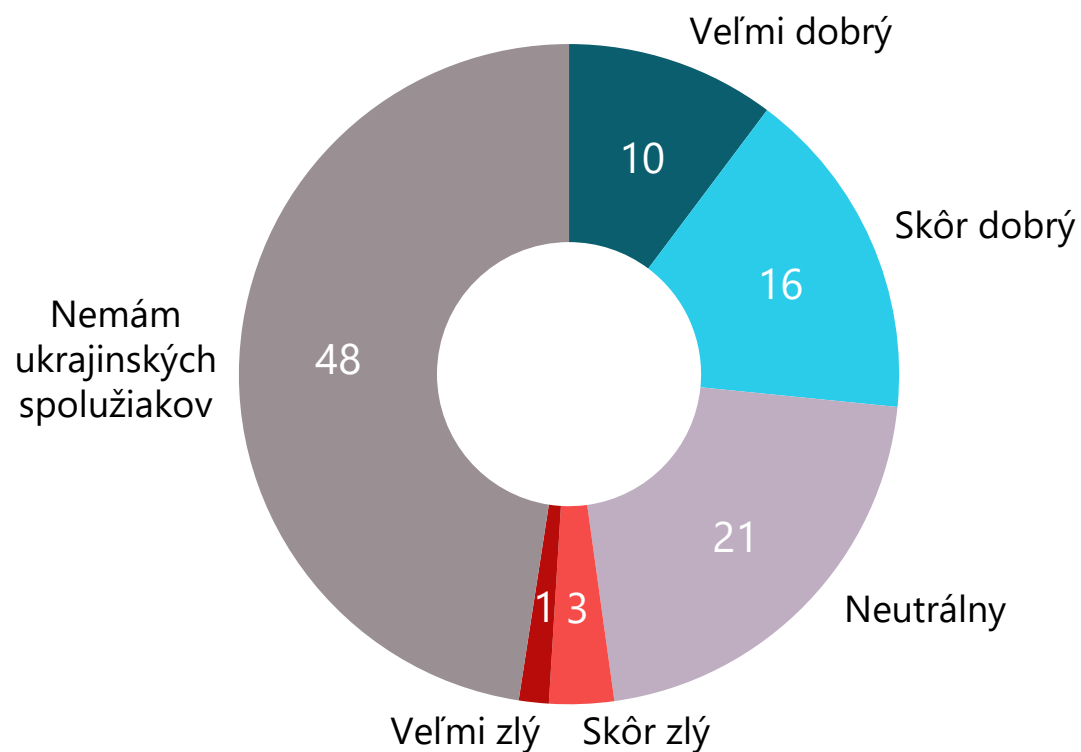
- Vřelost a srdečné vztahy jsou více příznačné pro party dívek, zatímco v partách chlapců je častější vzájemný respekt či soutěživost.
- Se spolužáky ve třídě se trochu častěji mají rády děti žijící na vesnicích než ve větších městech.

Viac o tvojich priateľoch a známych. Aké sú vzťahy:
Všetchni respondenti, n=410 [údaje v %]

Každý druhý má mezi svými spolužáky Ukrajince

Ako by si opísal/a svoj vzťah k ukrajinským spolužiakom?

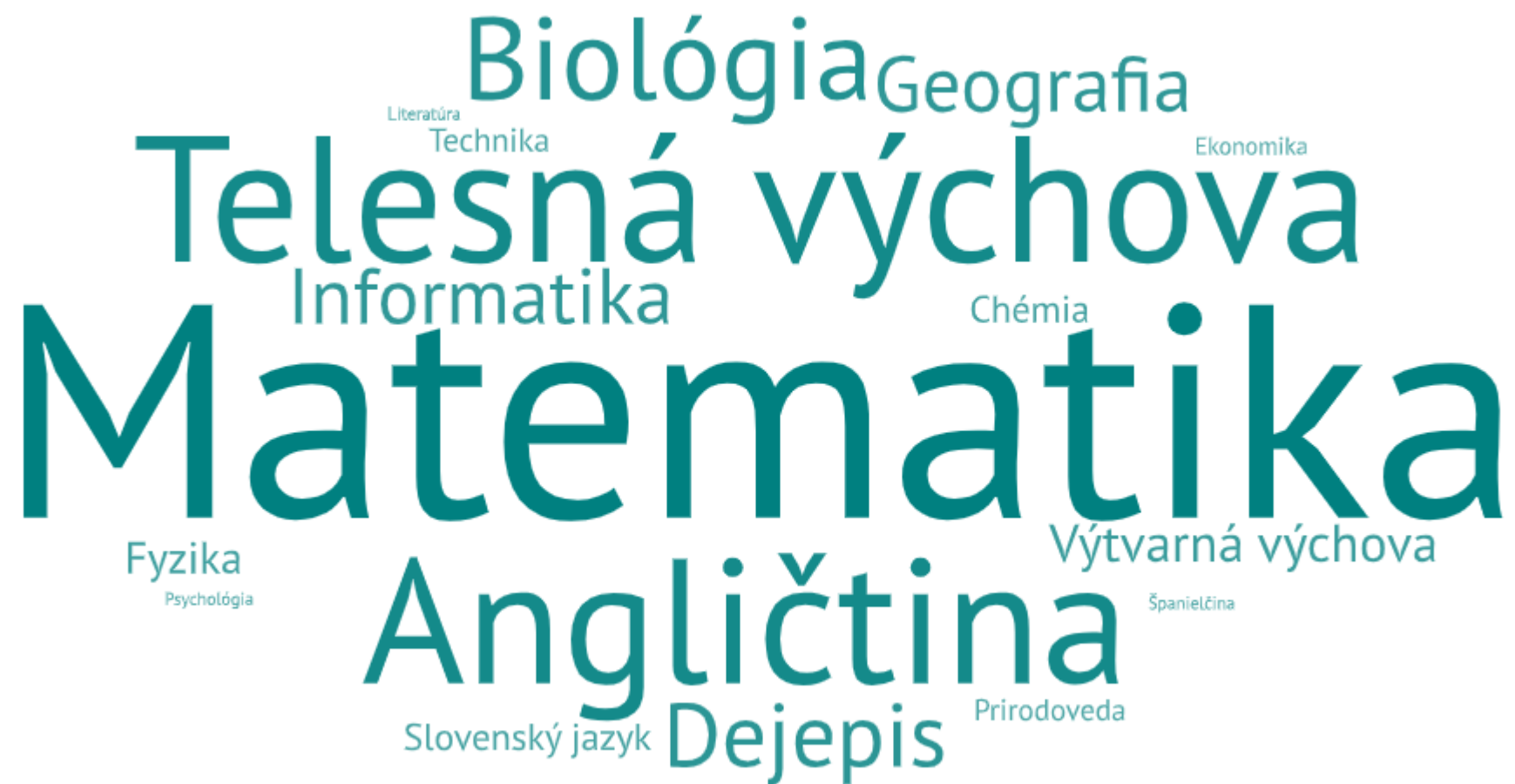

Ako by si opísal/a svoj vzťah k ukrajinským spolužiakom?
Všetchni respondenti, n=410 [údaje v %]

- Více než polovina respondentů uvedla, že má nějaké ukrajinské spolužáky či spolužačky. Přibližně každý druhý s nimi má dobré vztahy, velká část pak vztahy neutrální a jen málokdo vyloženě špatné.
- Horší vztahy se spolužáky z Ukrajiny deklarují děti, jejichž rodiče mají pouze vzdělání bez maturity.
- Největší zkušenosti s ukrajinskými spolužáky mají děti v Bratislavském kraji (67 %).

Které školní předměty děti nejvíce zajímají?

Aký školský predmet ťa najviac zaujíma?
Otevřená otázka. *Word cloud.*

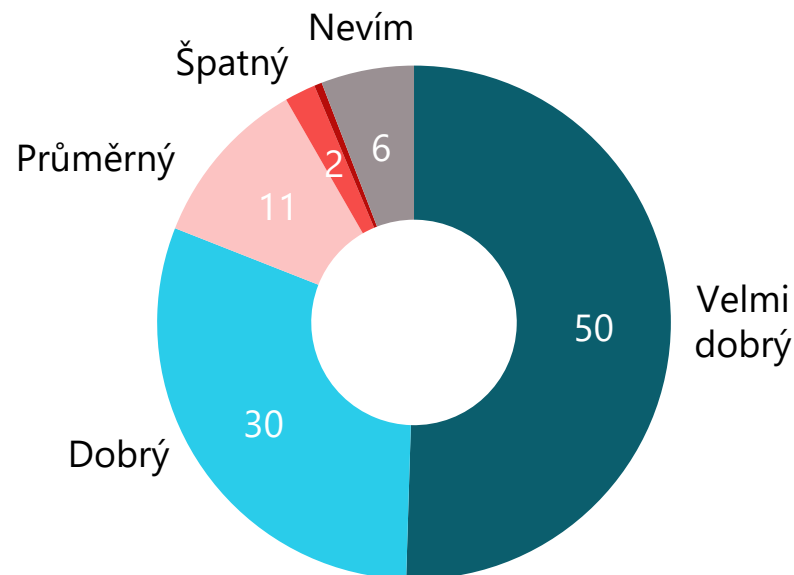

Vztahy v rodině, hodnoty, vzory

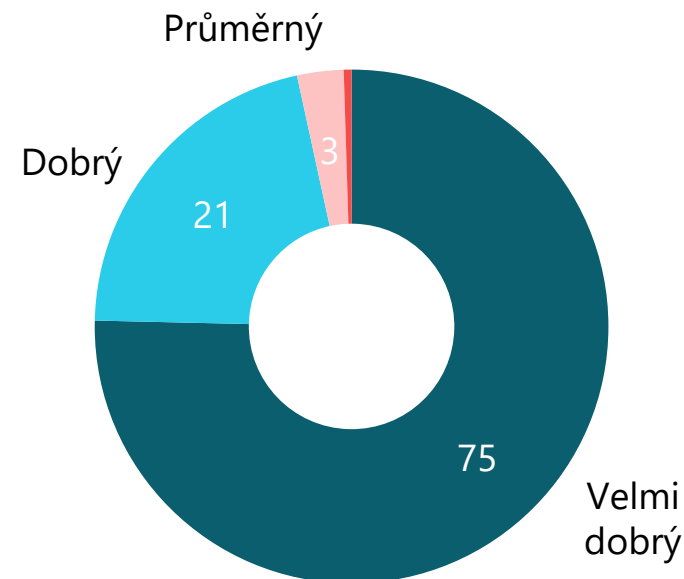
Vztahy s rodiči se postupně zhoršují s věkem dítěte

Ako by si opísal tvoj vzťah s oteckom?

Ako by si opísal tvoj vzťah s oteckom? Všetchni respondenti, n=410 [údaje v %]

Ako by si opísal tvoj vzťah s mamičkou?

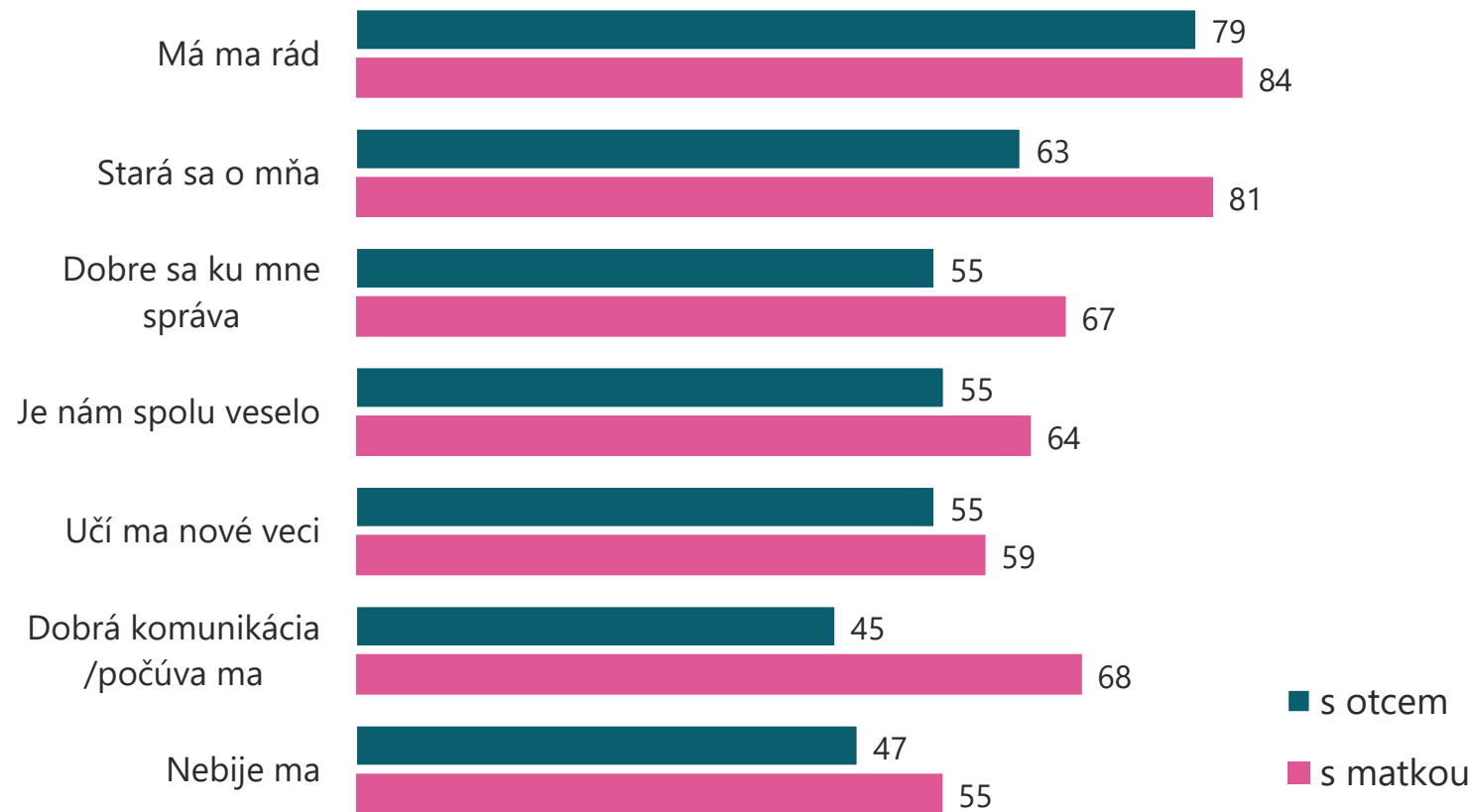
Ako by si opísal tvoj vzťah s mamičkou? Všetchni respondenti, n=410 [údaje v %]

- Lepší vztahy mají s rodiči mladší děti do 13 let, s rostoucím věkem dětí se začínají jejich vztahy s rodiči zhoršovat (podíl velmi dobrých vztahů je ve skupině 14–17 let přibližně o 15 procentních bodů nižší než ve skupině 9–13 let).
- Nadprůměrně dobré vztahy panují v domácnostech s vyššími příjmy. Nejvíce problematické vztahy mezi dětmi a rodiči pozorujeme v neúplných rodinách.

Hlavní důvody dobrých vztahů s rodiči

Prečo je tvoj vzťah s otcom/matkou dobrý?

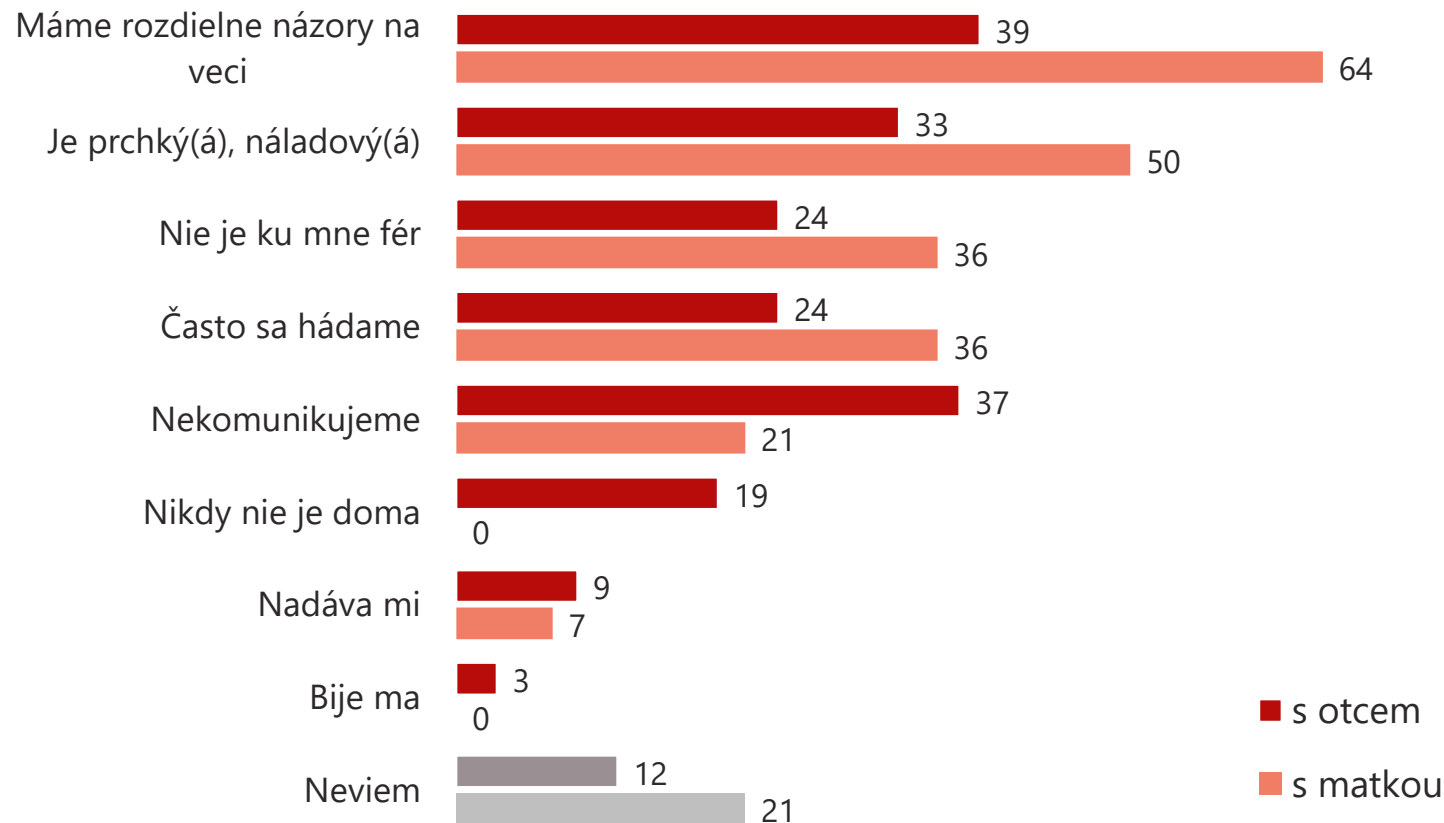
- U príčin dobrých vzťahů s rodiči převažuje celková péče a citové záležitosti (má mě ráda, stará se o mě).
- Skutečnost, že je rodiče učí nové věci, více oceňují děti s VŠ vzdělanými rodiči.

Prečo je tvoj vzťah s otcom dobrý? + Prečo je tvoj vzťah s matkou dobrý? Možnosť více odpovědí.
Respondenti, kteří mají daný vztah (velmi) dobrý, n=332 + n=396 [údaje v %]

Hlavní důvody horších vztahů s rodiči

Prečo je tvoj vzťah s otcom/matkou priemerný/zlý/neexistujúci?

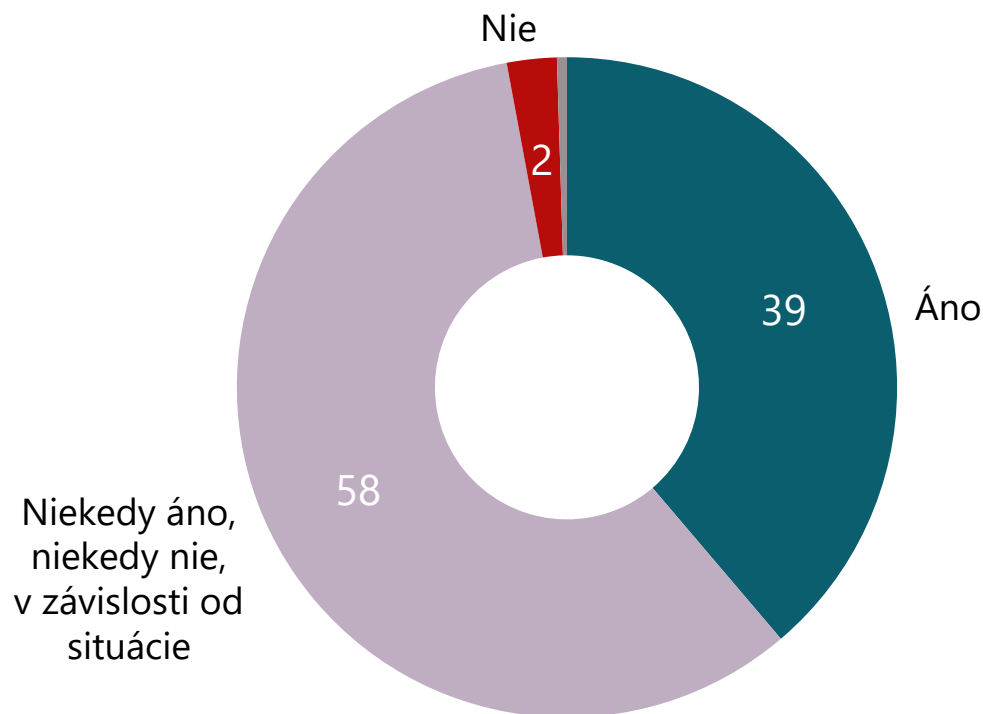
- Vztahy s rodiči trpí zejména kvůli rozdílným názorům na věci. U horších vztahů s otci vystupuje na 2. místo absence komunikace.
- *Je nutné upozornit, že hlavně u důvodů horších vztahů s matkou máme odpovědi od velmi malého vzorku respondentů (většina vztahů je dobrých).*

Prečo je tvoj vzťah s otcom priemerný/zlý/neexistujúci? + Prečo je tvoj vzťah s matkou priemerný/zlý/neexistujúci? Možnosť viacej odpovedí. Respondenti, ktorí majú daný vzťah priemerný, (veľmi) špatný či neexistuje, n=67 + n=14 [údaje v %]

Názory dětí jsou v rodinách respektovány jen někdy

Ked' sa vo vašej rodine rozhoduje o veciach, ktoré sa ťa týkajú, máš pocit, že sa tvoje názory rešpektujú?

Ked' sa vo vašej rodine rozhoduje o veciach, ktoré sa ťa týkajú, máš pocit, že sa tvoje názory rešpektujú (berú do úvahy)? **Všetchni respondenti, n=410 [údaje v %]**

- Celkem 60 % oslovených dětí má pocit, že jsou jejich názory v rodině respektovány jen někdy nebo vůbec.
- Na nerespektování vlastních názorů v rodinném kruhu si častěji stěžují dívky (64 %), děti s rodiči bez maturity (66 %), z neúplných rodin (70 %) a zejména děti žijící v malých obcích do 1 000 obyv. (83 %).

Do jakých rozhodnutí by chtěly být více zapojené?

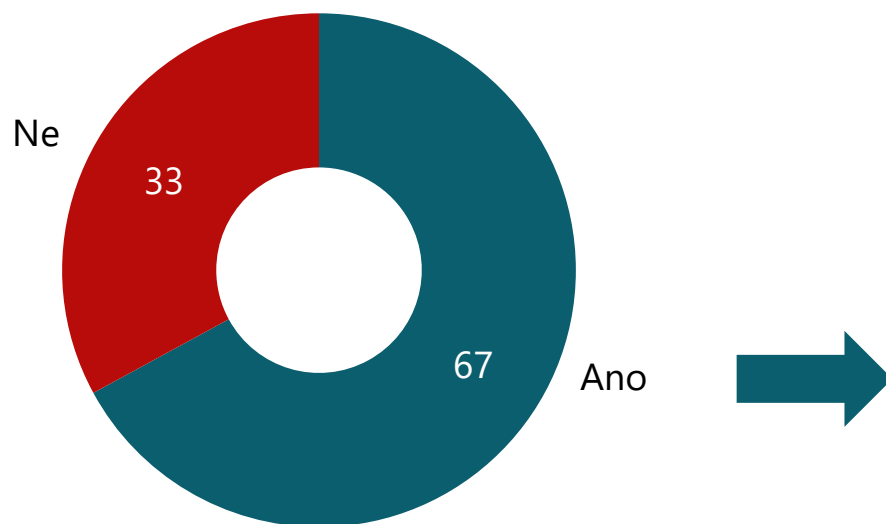

Pri rozhodovaní vo vašej rodine, do ktorých rozhodnutí by si chcel/a byť viac zapojený/á?
Otevřená otázka. *Vybrané přímé citace.*

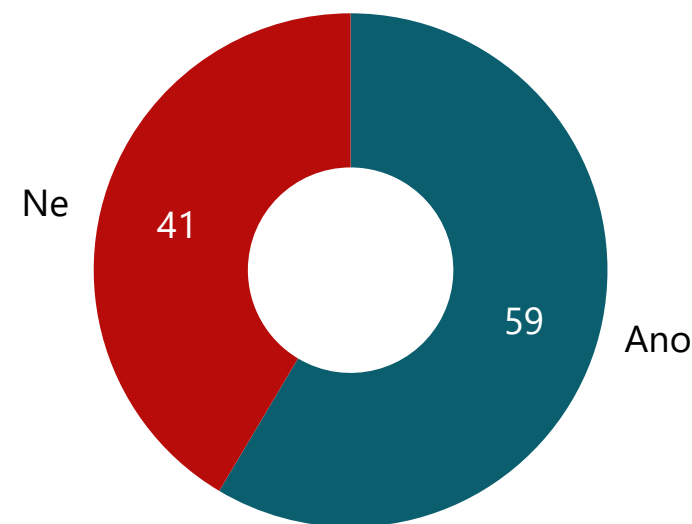
Ve 2/3 rodin se lidé hádají a křičí na sebe

Hádají sa niekedy ľudia vo vašej rodine alebo na seba kričia?

Hádajú sa niekedy ľudia vo vašej rodine alebo na seba kričia?
Všetchni respondenti, n=410 [údaje v %]

Si niekedy terčom tohto křiku?

Si niekedy terčom tohto křiku?
Respondenti, kterých se tyto situace v rodině týkají, n=275 [údaje v %]

- Křik a hádky jsou častější v domácnostech s větším počtem dětí. Zde jsou rovněž právě děti častěji terčem tohoto křiku.
- Na rozdíl od hádek a křiku, ke kterým dochází ve 2 ze 3 rodin, je **bití v rodinách výrazně méně časté** – uvedly jej pouze 4 % dotázaných.

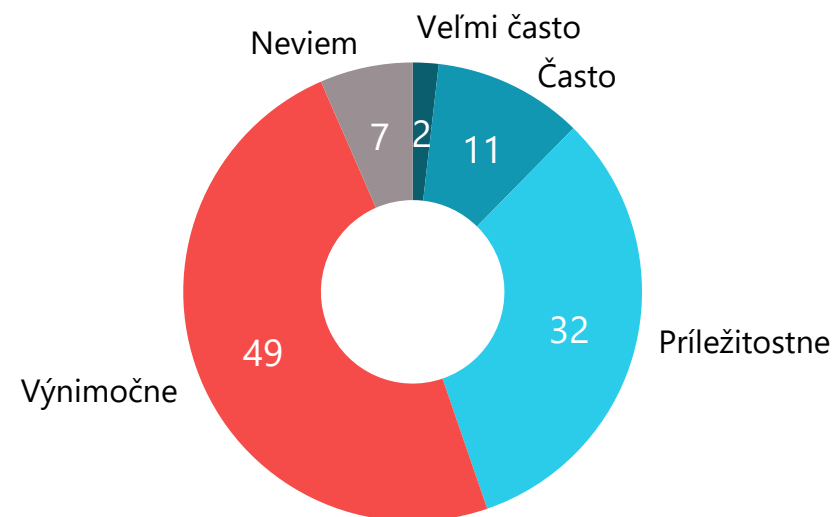
Křik a hádky se naštěstí neodehrávají tak často

A v akých situáciách sa to deje (krik a bitie)?

A v akých situáciách sa to deje (krik a bitie)? Možnosť viacej odpovedí.
Respondenti, u nichž doma sa tyto situace dějí, n=275 [údaje v %]

Ako často sa hádajú/kričia alebo bijú?

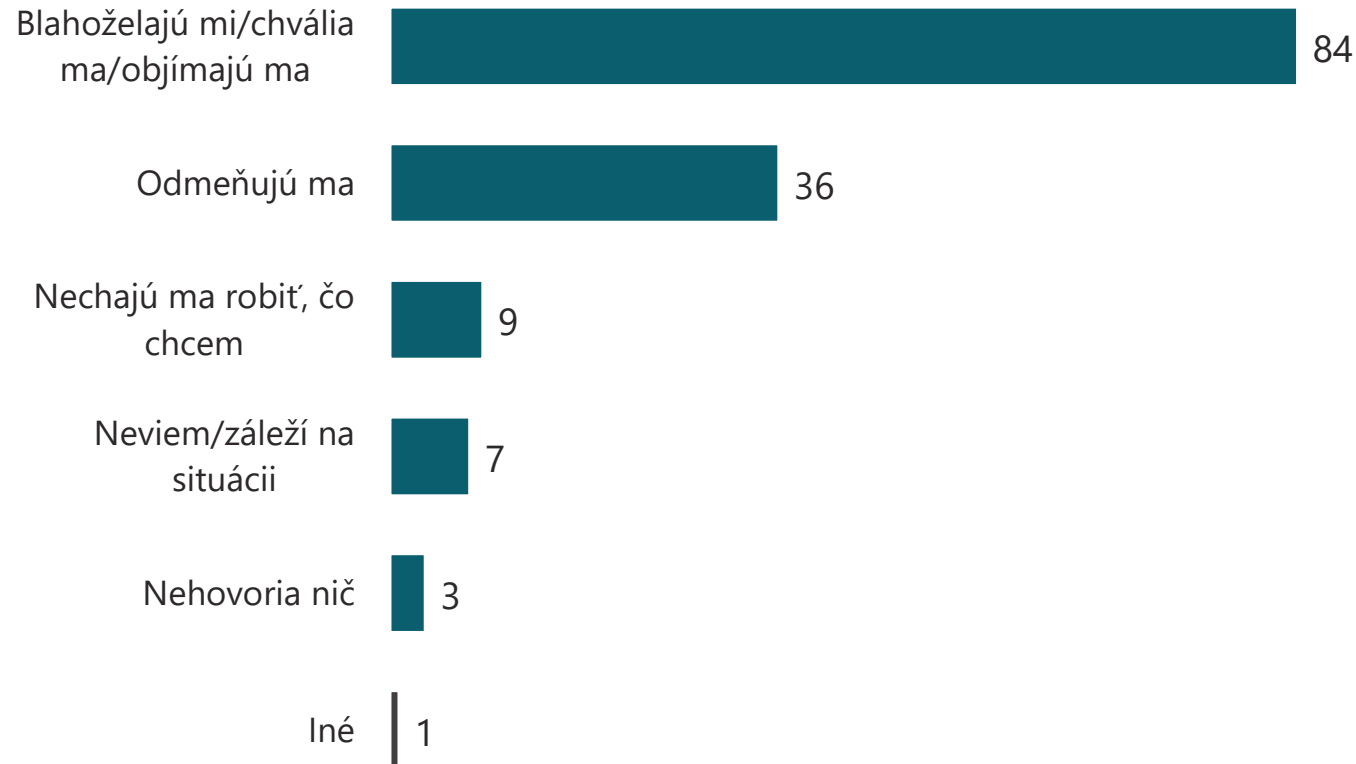

Ako často sa hádajú/kričia alebo bijú?
Respondenti, u nichž doma se tyto situace dějí, n=275 [údaje v %]

Úspěch bývá rodiči pochválen, někdy i odměněn

Ako reagujú tvoji rodičia, keď sa ti niečo podarí?

Ako reagujú tvoji rodičia, keď sa ti niečo podarí? Možnosť více odpovědí.

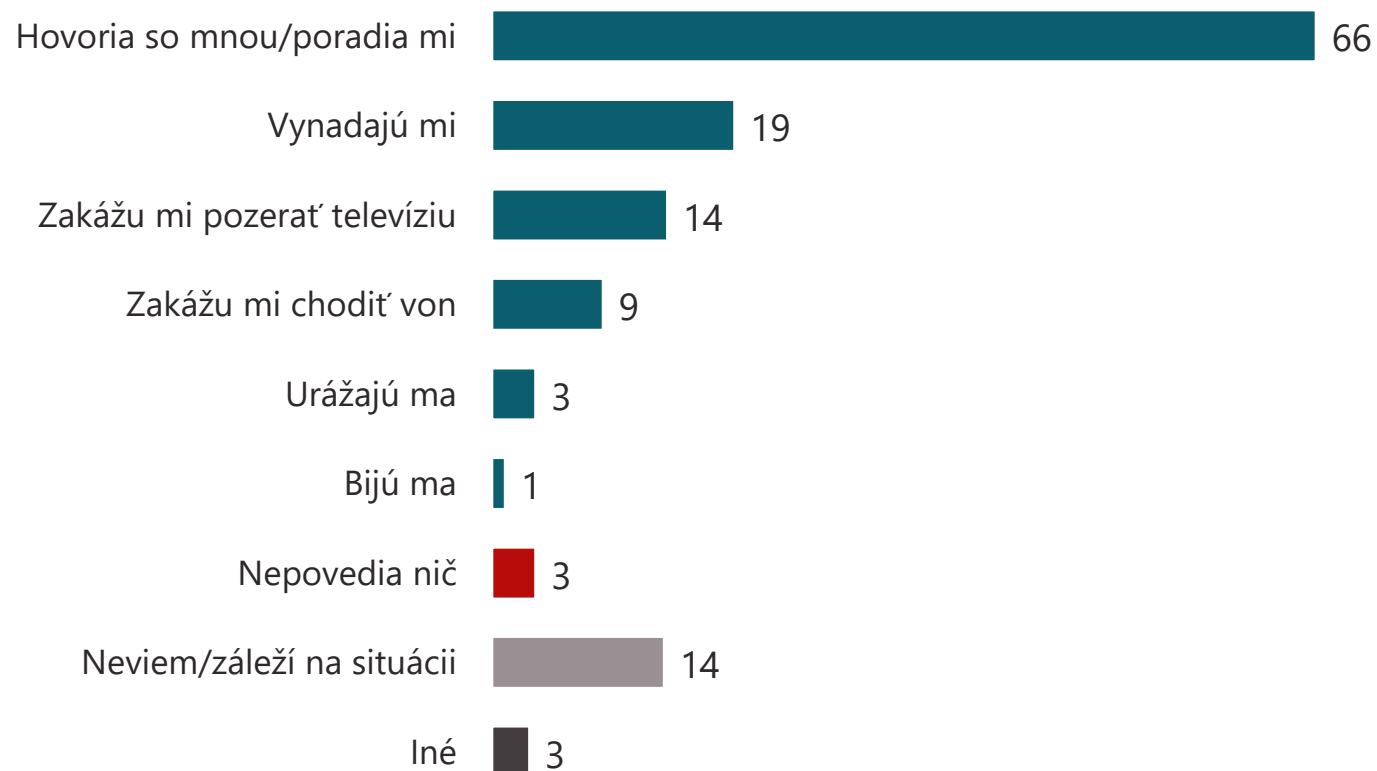
Všetchni respondenti, n=410 [údaje v %]

- Odměny se častěji dočkají děti v domácnostech s vyššími příjmy (64 %) a obecně mladší děti (41 %), naopak s rostoucím věkem míra odměňování klesá.
- Dětem na gymnáziu se častěji stává, že na jejich úspěch rodiče nic neřeknou (11 %).

V případě neúspěchu se snaží poradit, občas vynadají

Ako reagujú tvoji rodičia, keď sa niečo pokazí?

- K vynadáni sa častejšie uchylujú rodiče ve veľkých mestech (33 %).
- Zákaz sledovania televízie býva častejšie aplikovaný u mladších detí do 13 let (19 %) a u chlapcov (18 %).

Ako reagujú tvoji rodičia, keď sa niečo pokazí? Možnosť viace odpovedí.
Všetchni respondenti, n=410 [údaje v %]

Co by děti nejčastěji změnily na své rodině?

Keby si mal/a možnosť niečo vo svojej rodine zmeniť, čo by to bolo?

Keby si mal/a možnosť niečo vo svojej rodine zmeniť, čo by to bolo? Možnosť viace odpovedí.

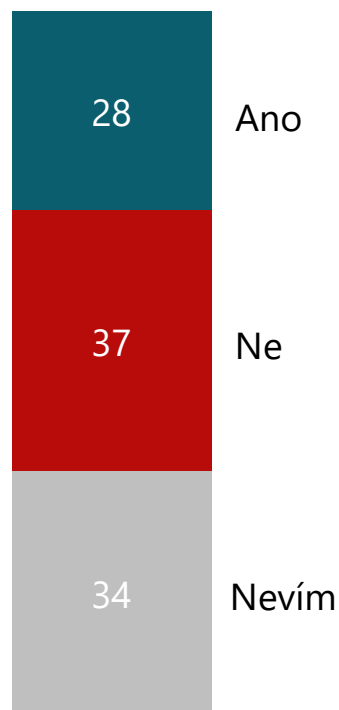
Všetchni respondenti, n=410 [údaje v %]

- Otcovu/matčinu povahu by změnilo 23 % dětí ve věku 14–17 let. 22 % dětí v této věkové kategorii by si rovněž přálo, aby pro ně měli rodiče více pochopení.
- Aby byli rodiče více doma chtějí trochu častěji mladší děti navštěvující základní školu (14 %).
- Aby rodiče nebyli tak přísní by nejvíce uvítaly děti VŠ vzdělaných rodičů (20 %).

Finanční situace většiny rodin zůstává podobná

Zmenila sa finančná situácia tvojej rodiny v tomto roku?

Zmenila sa finančná situácia tvojej rodiny v tomto roku?
Všetchni respondenti, n=410 [údaje v %]

- Více změn finanční situace se odehrálo v domácnostech s nízkými příjmy (někdy šlo o změny k horšímu, jindy naopak trochu k lepšímu).
- Trochu častěji změny finanční situace registrují dívky než chlapci a hlavně děti z domácností s větším počtem členů.

Môžeš uviesť príklad, ako sa zmenila finančná situácia tvojej rodiny?

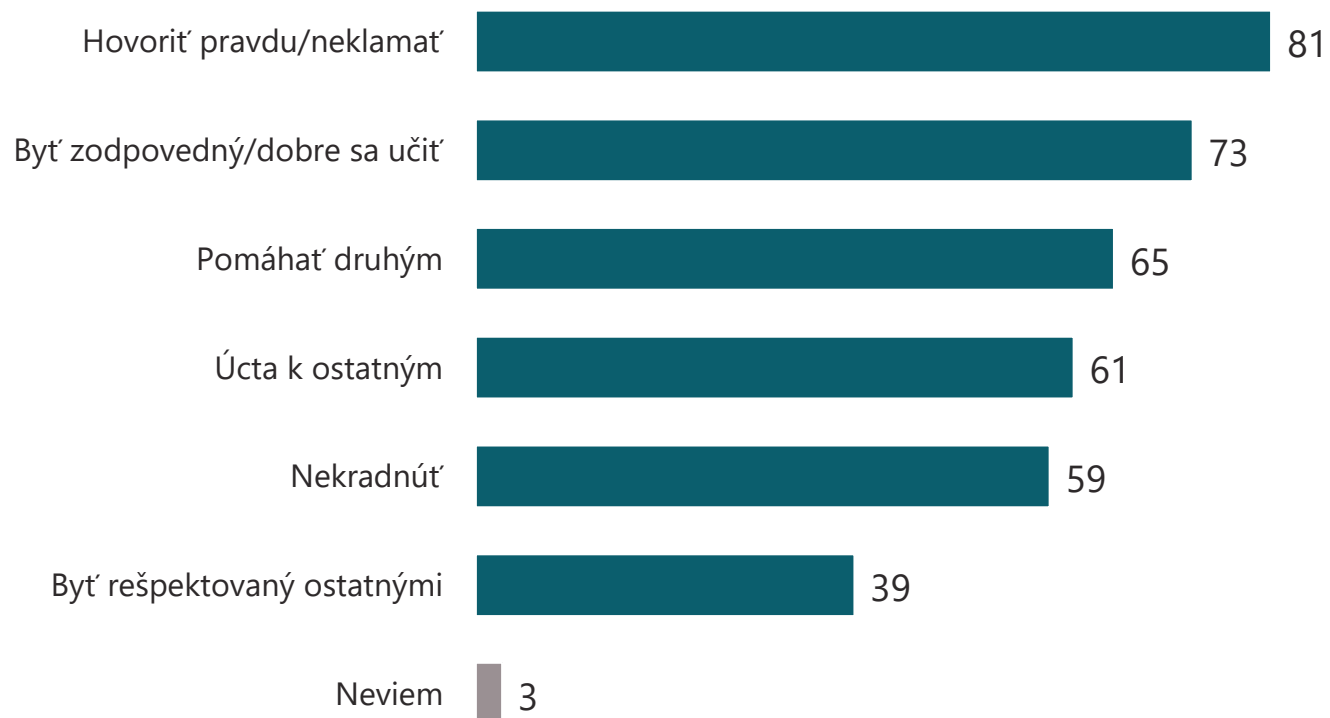
vybrané príjme citace:

- Více oblečení a obuvi pro mě.
- Máme méně peněz a všechno je drahé.
- Budu mít dalšího sourozence, takže to bude horší.
- Musíme šetřit, táta je nemocný.

Nejdůležitější hodnoty předávané v rodinách

Aké sú podľa teba najdôležitejšie hodnoty (zásady, pravidlá), ktoré sa odovzdávajú vo tvojej rodine?

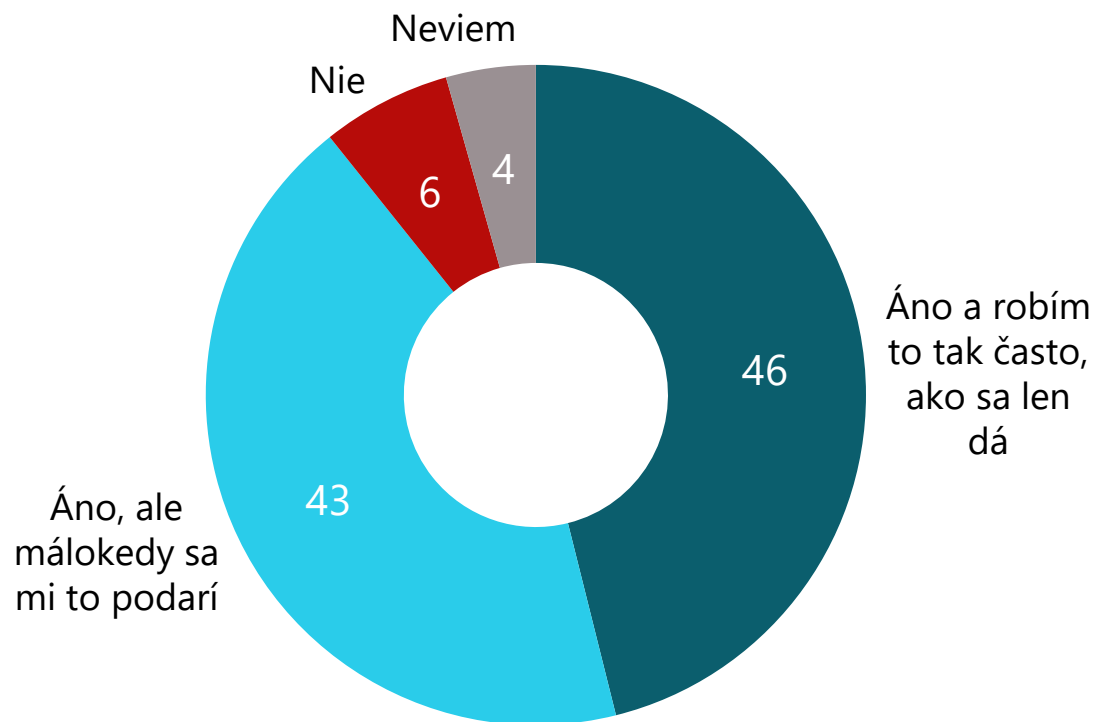
- Býť zodpovedný a dobre sa učiť – tato slova slýchajú od svých rodičů častěji mladší děti do 13 let (78 %) a také chlapci (78 %).
- Nekrást je hodnota předávaná výrazně častěji ve velkých městech (74 %) než na vesnicích (46 %).

Aké sú podľa teba najdôležitejšie hodnoty (zásady, pravidlá), ktoré sa odovzdávajú vo tvojej rodine?
Možnosť více odpovědí. Všichni respondenti, n=410 [údaje v %]

Necelá polovina dětí pomáhá lidem, kteří to potřebují

Je důležité pomáhat lidem, kteří to potřebují?

Ktoré z nasledujúcich tvrdení najviac zodpovedajú tvojmu presvedčeniu? *Myslím si, že je/není dôležité pomáhať ľuďom, ktorí to potrebujú...* Všetchni respondenti, n=410 [údaje v %]

- 9 z 10 oslovených dětí se shoduje, že pomáhat lidem, kteří to potřebují, je důležité. Nižší podíl evidujeme u dětí, jejichž rodiče nemají maturitu (81 %).
- V ochotě pomáhat nejsou patrné žádné signifikantní rozdíly podle pohlaví, věku ani jiných charakteristik dotázaných dětí.

Děti nejvíce obdivují zpěváky a sportovce

Ktorú slávnú osobnosť najviac obdivuješ?

Ktorú slávnú osobnosť najviac obdivuješ? Priradiť ju k jednej z týchto kategórií. **Všetchni respondenti, n=410 [údaje v %]**

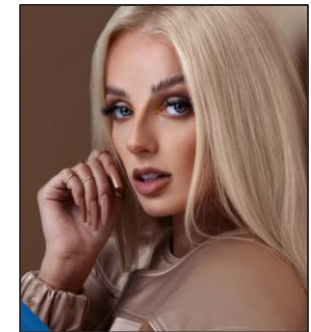
Která konkrétní jména se nejvíce opakovala?

C. Ronaldo (23x)

L. Messi (19x)

Sima (13x)

Kali (9x)

Asimister (8x)

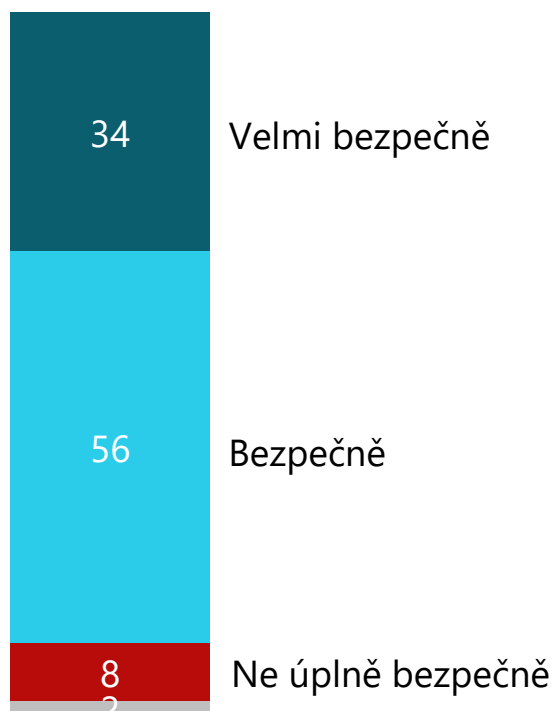
Separ (7x)

Bezpečí, spravedlnost, informovanost

Většina dětí se v místě svého bydliště cítí bezpečně

**Ako bezpečne sa cítiš v mieste, kde žiješ
(tvojom meste, tvojej štvrti)?**

Podme sa porozprávať o mieste, kde žiješ, o tvojom meste,
o tvojej štvrti. Ako bezpečne sa tam cítiš?
Všetchni respondenti, n=410 [údaje v %]

- Celkem se v místě svého bydliště cítí bezpečně 9 z 10 dotázaných. Trochu méně bezpečně se cítí dívky (86 %).
- Největší rozdíl pozorujeme podle velikosti obce – na vesnicích se velmi bezpečně cítí 50 % dětí, ve městech nad 20 tis. obyv. jen 22 %.

Prečo si myslíš, že to nie je bezpečné miesto?

vybrané citace:

„Hodně násilí.“

„Hodně bezdomovců.“

„Drogy, alkohol, krádeže, bitky.“

„Žije tu hodně různých skupin.“

„Pohybují se tu alkoholici, narkomani.“

„Žijí tu nepřizpůsobiví občané.“

„Žijí tu Romové, kteří občas vyvádějí.“

„Špatní sousedé.“

Pokud bys mohl ve své obci něco změnit, co by to bylo?

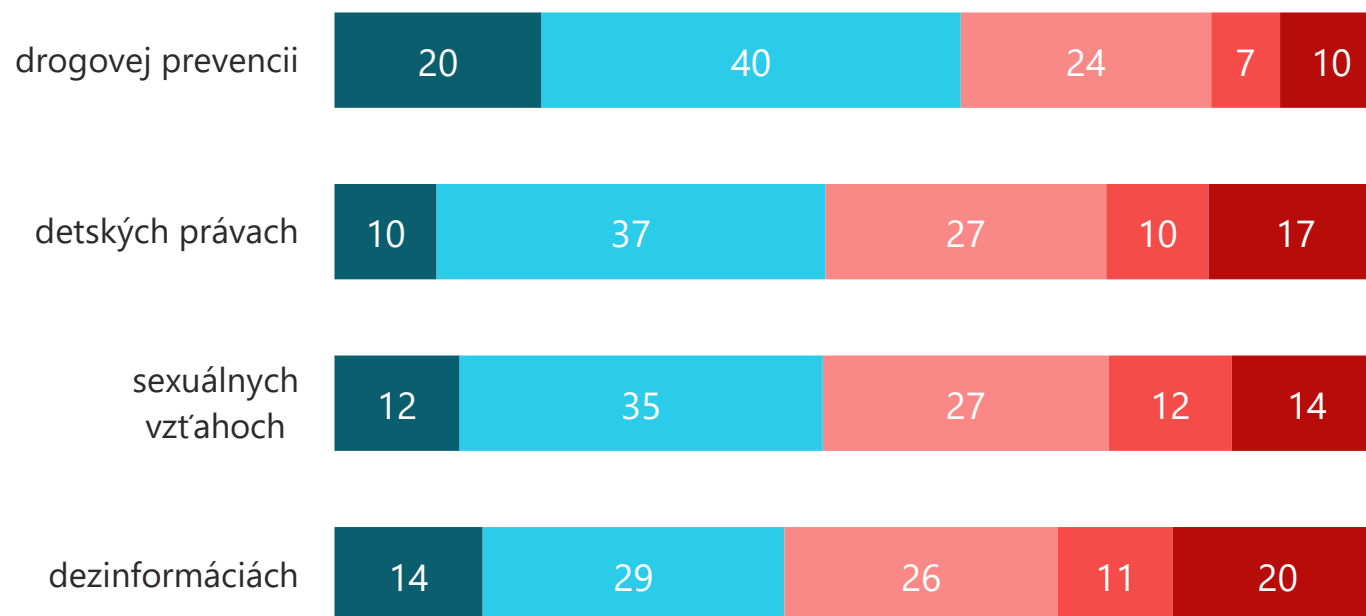
Ak by si mohol/mohla zmeniť jednu vec v obci, kde žiješ, čo by to bolo?
Otevřená otázka. *Vybrané přímé citace.*

Informovanosť detí v kľúčových záležitostiach

Povedz mi, koľko toho vieš o...?

■ Veľa ■ Niektoré ■ Málo ■ Poznám len pojem ■ Nevieť vôbec nič

Teraz budeme hovoriť o rôznych informáciách, ktoré dostávaš. Povedz mi, koľko toho vieš o...

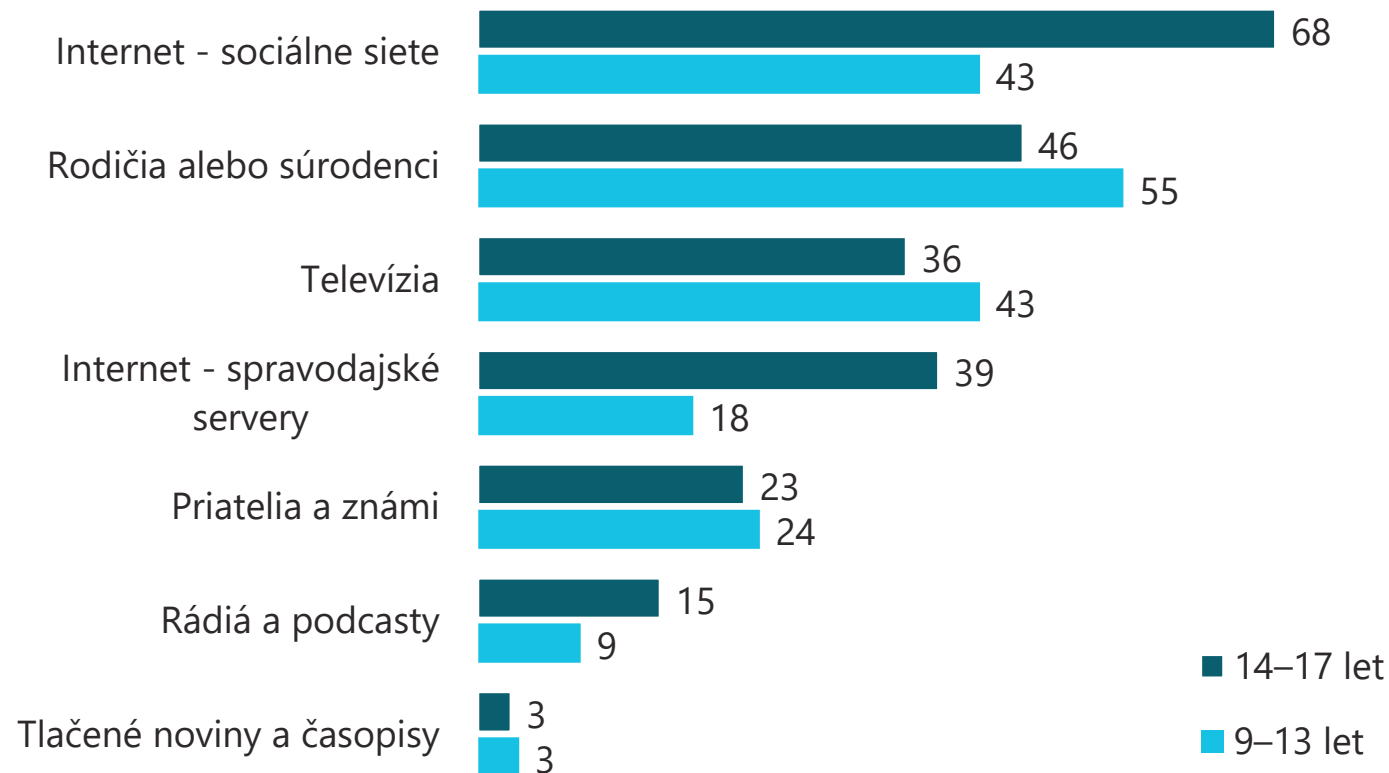
Všetchni respondenti, n=410 [údaje v %]

- Děti na Slovensku jsou relativně dobře informované v oblasti prevence drog, ale podstatně hůře o dětských právech či dezinformacích.
- U všech témat je patrná mnohem větší informovanost u žáků středních škol (a gymnázií) oproti žákům ZŠ.

Zdroje informací o dění ve světě

Odkiaľ čerpáš informácie o dianí vo svete?

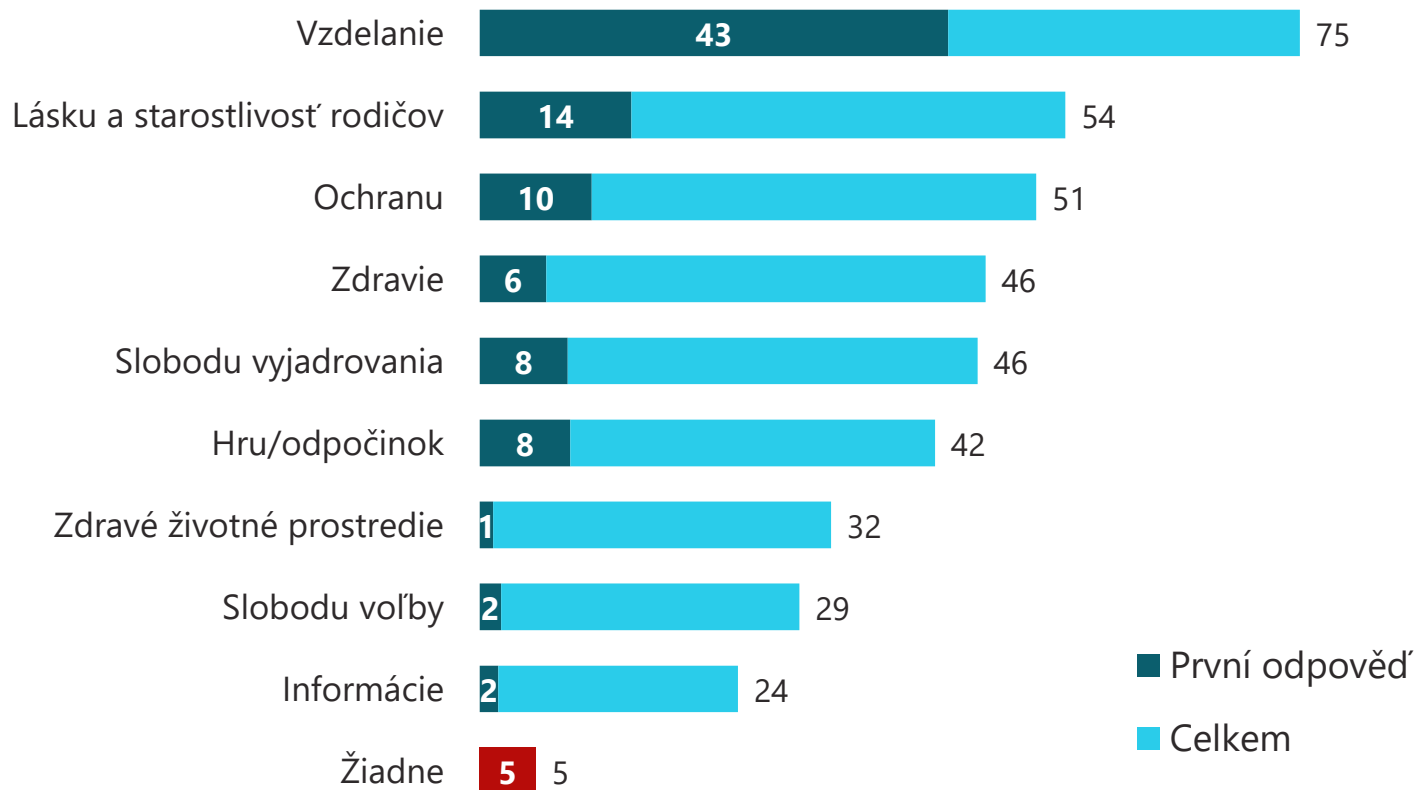
Odkiaľ čerpáš informácie o dianí vo svete?
Všetchni respondenti, n=410 [údaje v %]

- Nejčastějším zdrojem informací o dění ve světě je pro dospívající ve věku od 14 do 17 let internet, ovšem nikoliv zpravodajské servery, nýbrž sociální sítě.
- U mladších dětí se na prvním místě drží rodiče, případně sourozenci; sociální sítě se dělí o 2. místo s televizí.

Děti znají zejména své právo na vzdělání

Pokiaľ ide o ľudské práva: deti majú, rovnako ako ostatní ľudia, svoje práva. Ktoré svoje práva poznáš?

- O svých právech jsou opět lépe informované starší děti, zatímco mezi dětmi do 13 let je informovanost přibližně o 10 procentních bodů nižší (u svobody vyjadřování dokonce o 25 p.b.).
- Z předložené nabídky jsou dětem nejméně známa jejich práva na svobodu volby a informace.

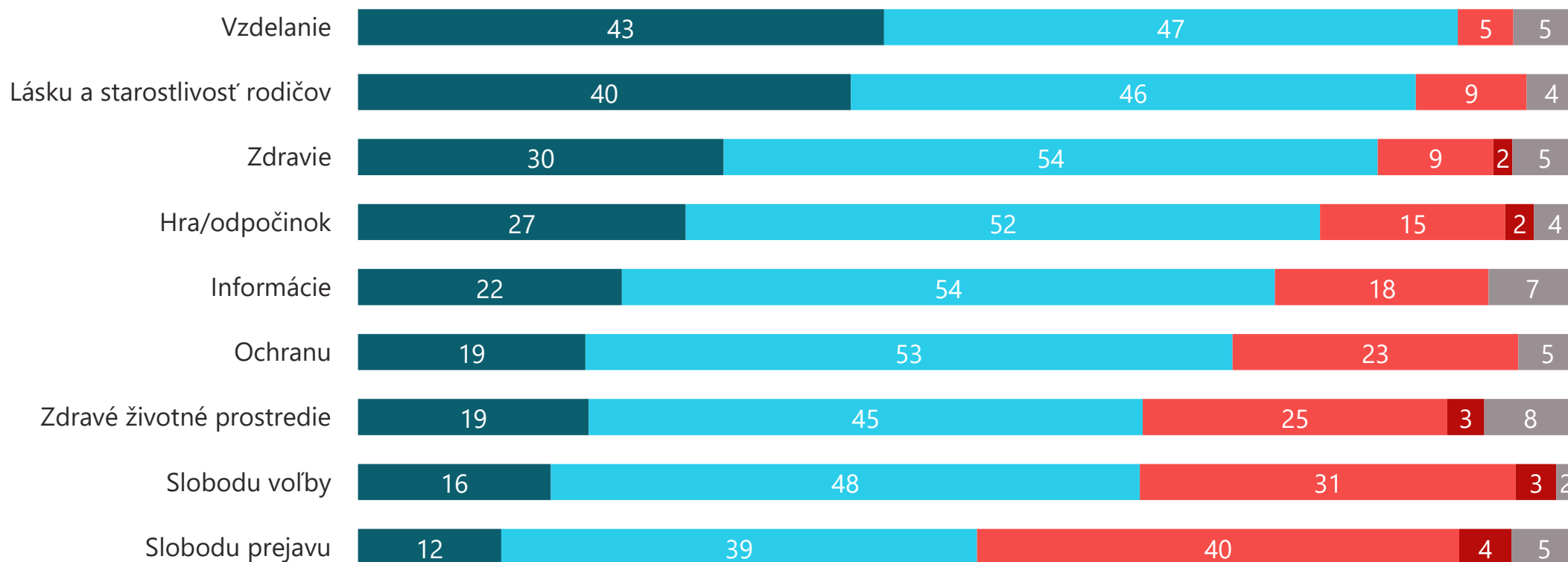
Pokiaľ ide o ľudské práva: deti majú, rovnako ako ostatní ľudia, svoje práva. Ktoré svoje práva poznáš?
Možnosť více odpovědí. Všetchni respondenti, n=410 [údaje v %]

Slovenské děti vnímají omezování svobody projevu

A je podľa teba v Slovenskej republike dodržiavané právo na... ?

■ Áno, úplne ■ Celkom áno ■ Nie úplne ■ Nie, vôbec ■ Neviem

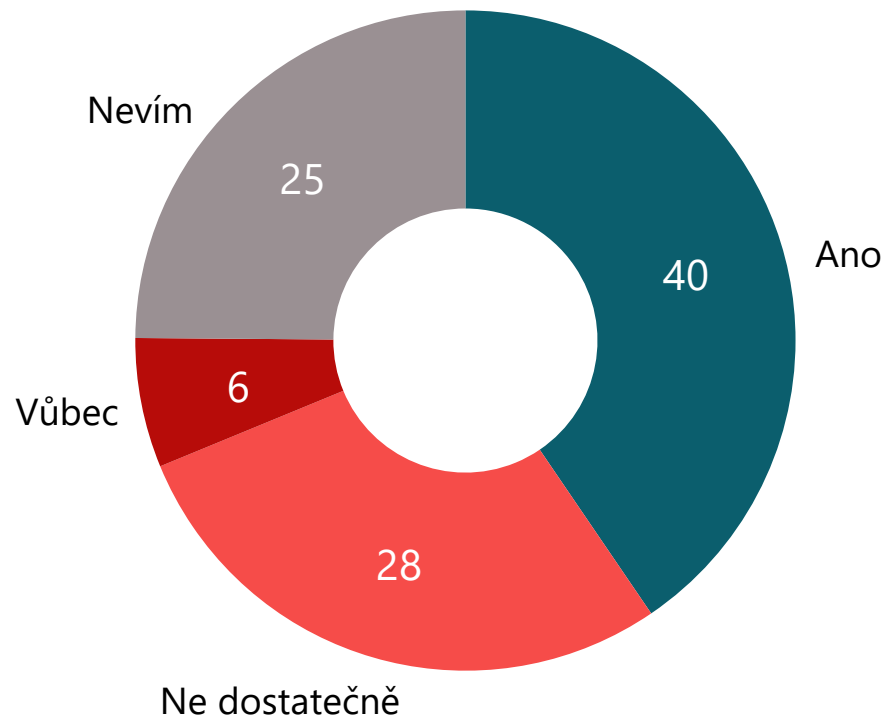

A je podľa teba v Slovenskej republike dodržiavané právo na... ? Respondenti, ktorí znajú príslušné právo, rôzná N [údaje v %]

Když se rozhoduje o dětech, měli bychom jim naslouchat

Myslíš si, že sa berie do úvahy tvoj názor, keď sa rozhoduje o záležitostiach týkajúcich sa detí?

Myslíš si, že sa berie do úvahy tvoj názor (priamo alebo prostredníctvom nejakého zástupcu), keď sa inde ako doma rozhoduje o záležitostiach týkajúcich sa detí?

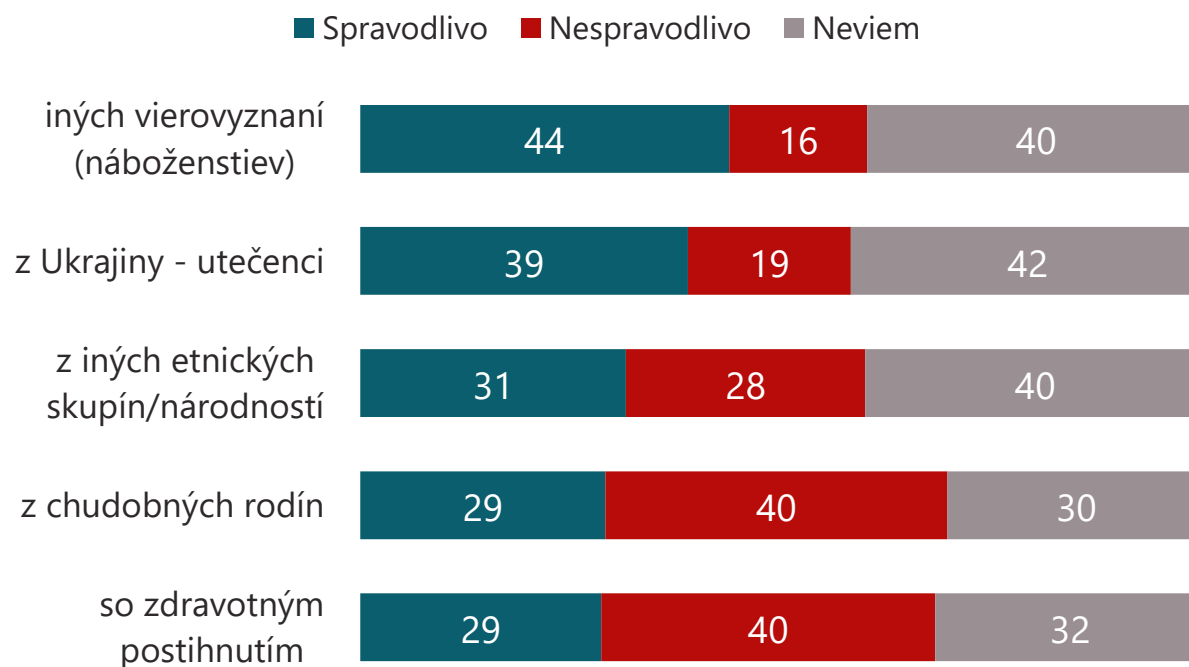
Všetchni respondenti, n=410 [údaje v %]

- 2 z 5 dětí si myslí, že jejich názor bere okolí v potaz, když se rozhoduje o záležitostech týkajících se dětí. 28 % se domnívá, že dochází k částečnému nerespektování, 6 % má dokonce pocit, že nejsou jejich názory brány do úvahy vůbec. Zbylá čtvrtina nevěděla, co na tuto otázku odpovědět.
- Neevidujeme žádné výraznější rozdíly v tomto pocitu s ohledem na pohlaví, věk ani jiné charakteristiky dětí.

Děti vnímají kolem sebe hodně nespravedlnosti

Myslíš si, že s nasledujúcimi skupinami detí v Slovenskej republike zaobchádzame spravodlivo?

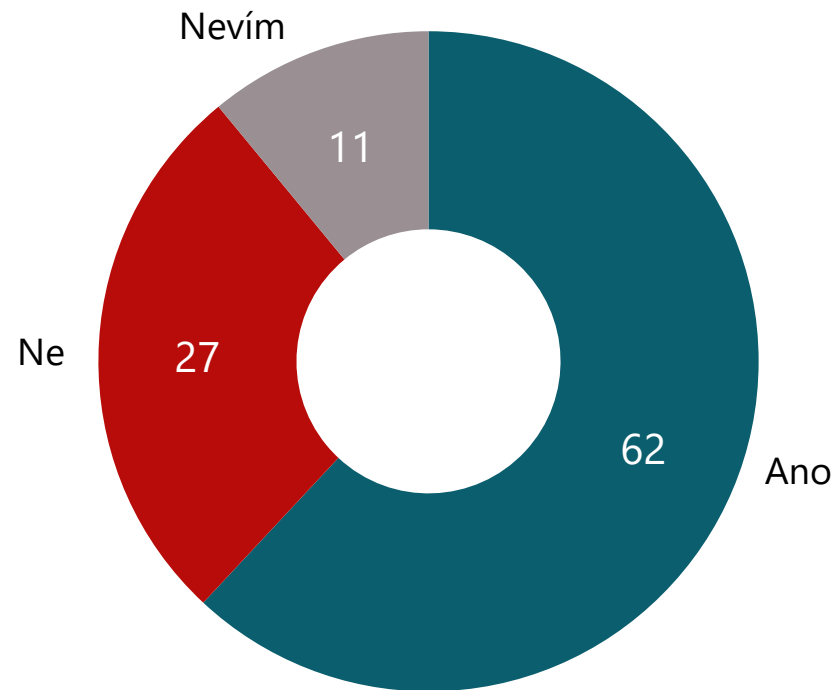
Myslíš si, že s nasledujúcimi skupinami detí v Slovenskej republike zaobchádzame spravodlivo alebo nespravodlivo? Všetchni respondenti, n=410 [údaje v %; řazeno podle podílu pozitivních odpovědí]

- 39 % oslovených se domnívá, že se na Slovensku chováme k utečencům z Ukrajiny spravedlivě, opačného názoru je 19 %, přičemž hodně dětí to nedokáže posoudit. Podobné (převažující pozitivní) hodnoty vidíme rovněž u vnímání (ne)spravedlivého chování vůči dětem jiného náboženství.
- Nejhorší situace panuje ohledně dětí chudých rodin a dětí se zdravotním postižením. U těchto kategorií si 40 % dotázaných myslí, že se k nim naše společnost chová nespravedlivě.
- Nespravedlivé chování vnímají u všech skupin častěji starší děti ve věku 14–17 let.

Většina zažila nespravedlivé chování i vůči jejich osobě

Stretol(stretla) si sa niekedy s nespravodlivým správaním voči tebe?

Stretol(stretla) si sa niekedy s nespravodlivým správaním voči tebe?
Všetchni respondenti, n=410 [údaje v %]

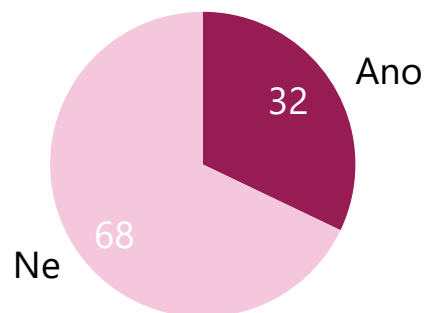
- Celkem 62 % respondentů uvedlo, že se již někdy setkali s nespravedlivým chováním vůči jejich osobě.
- Trochu častěji jde o dívky (65 %), děti z příjmově slabších rodin (71 %) a z neúplných rodin (71 %).

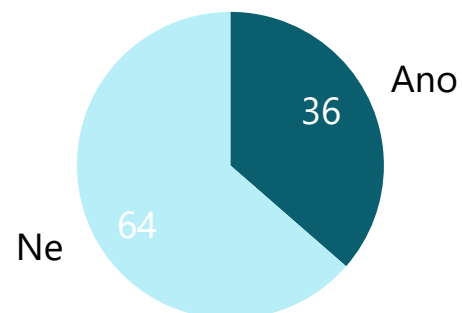
Trávení volného času, internet

Zájmovým skupinám dominují sportovní kluby

Si členom nejakej organizovanej skupiny alebo klubu?

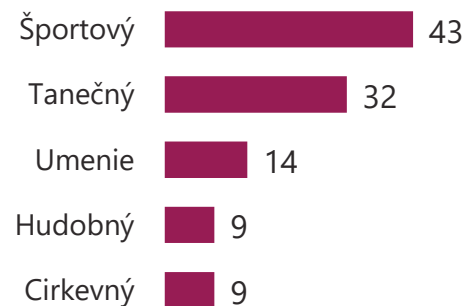

Si členom nejakej organizovanej skupiny alebo klubu?
Všetchny dívky, n=215 [údaje v %]

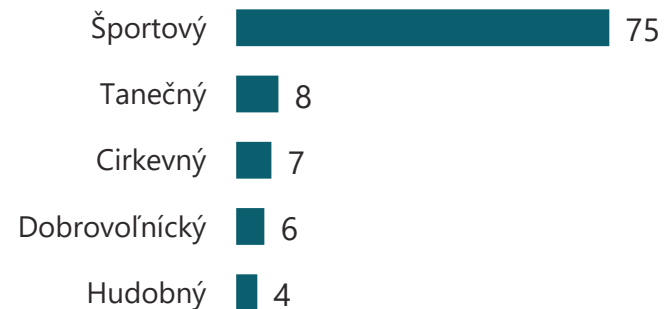

Si členom nejakej organizovanej skupiny alebo klubu?
Všichni chlapci, n=195 [údaje v %]

Aký typ skupiny/klubu to je? (nejčastejši zastoupené)

Aký typ skupiny/klubu to je?
Dívky, které jsou členem, n=69 [údaje v %]

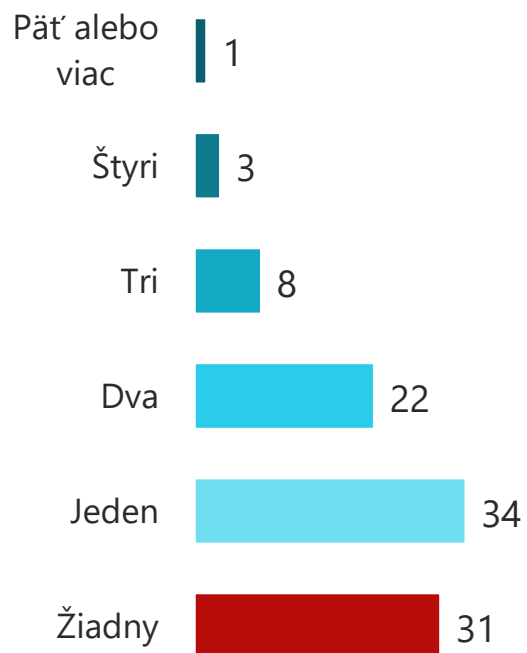

Aký typ skupiny/klubu to je?
Chlapci, kteří jsou členem, n=71 [údaje v %]

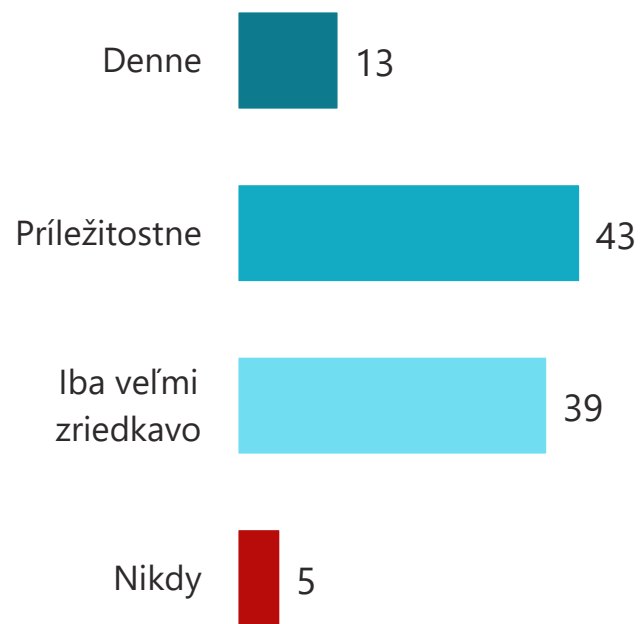
Více než polovina dětí se relativně často nudí

Koľko krúžkov týždenne navštevuješ?

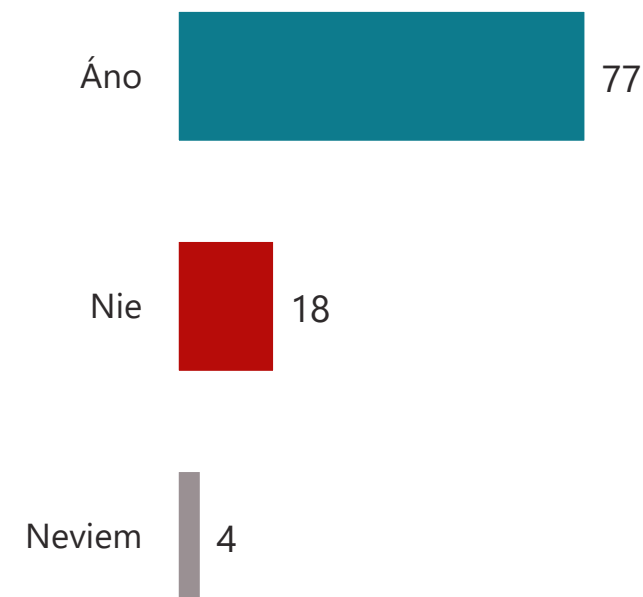
Koľko krúžkov týždenne navštevuješ?
Všichni respondenti, n=410 [údaje v %]

Ako často máš pocit, že sa vo svojom voľnom čase nudíš?

Ako často máš pocit, že sa vo svojom voľnom čase nudíš? Všichni respondenti, n=410 [údaje v %]

Máš pocit, že máš dostatok času na oddych?

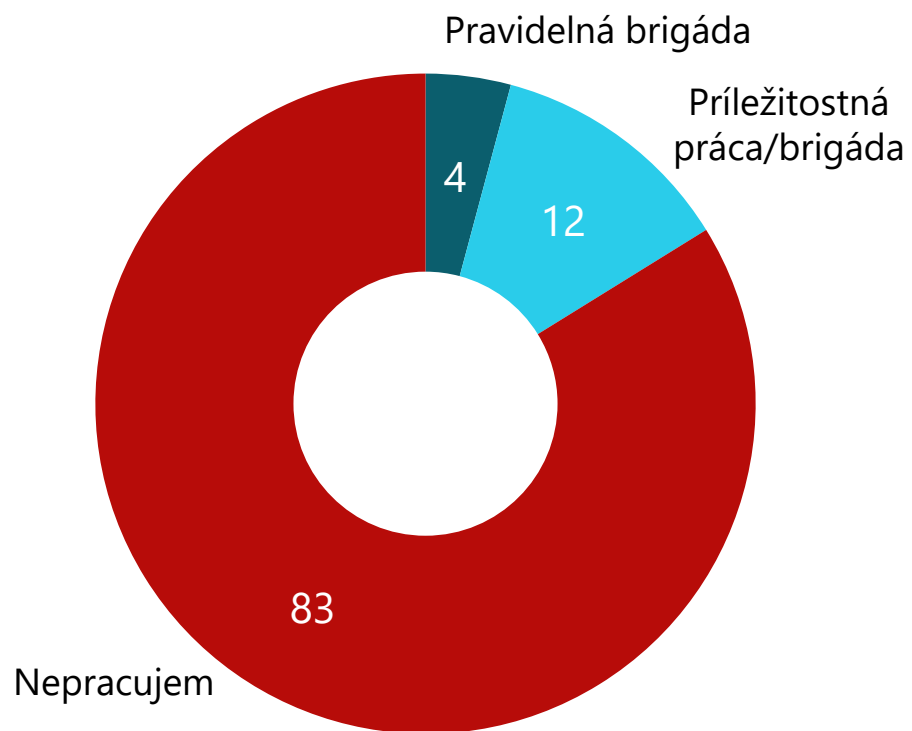

Máš pocit, že máš dostatok času na oddych?
Všichni respondenti, n=410 [údaje v %]

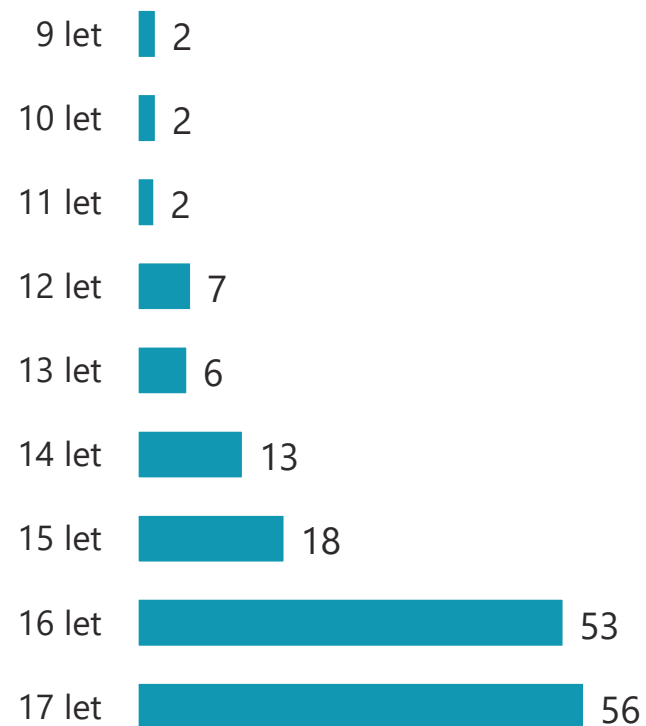
Brigády jsou více zastoupeny až od věku 16 let

Máš nějakú prácu, za ktorú dostávaš peniaze? Ak áno, aký je to typ práce?

Máš nějakú prácu, za ktorú dostávaš peniaze? Ak áno, aký je to typ práce?
Všetchni respondenti, n=410 [údaje v %]

Podíl dětí v daném věku, které mají pravidelné či příležitostné práce/brigády (v %)

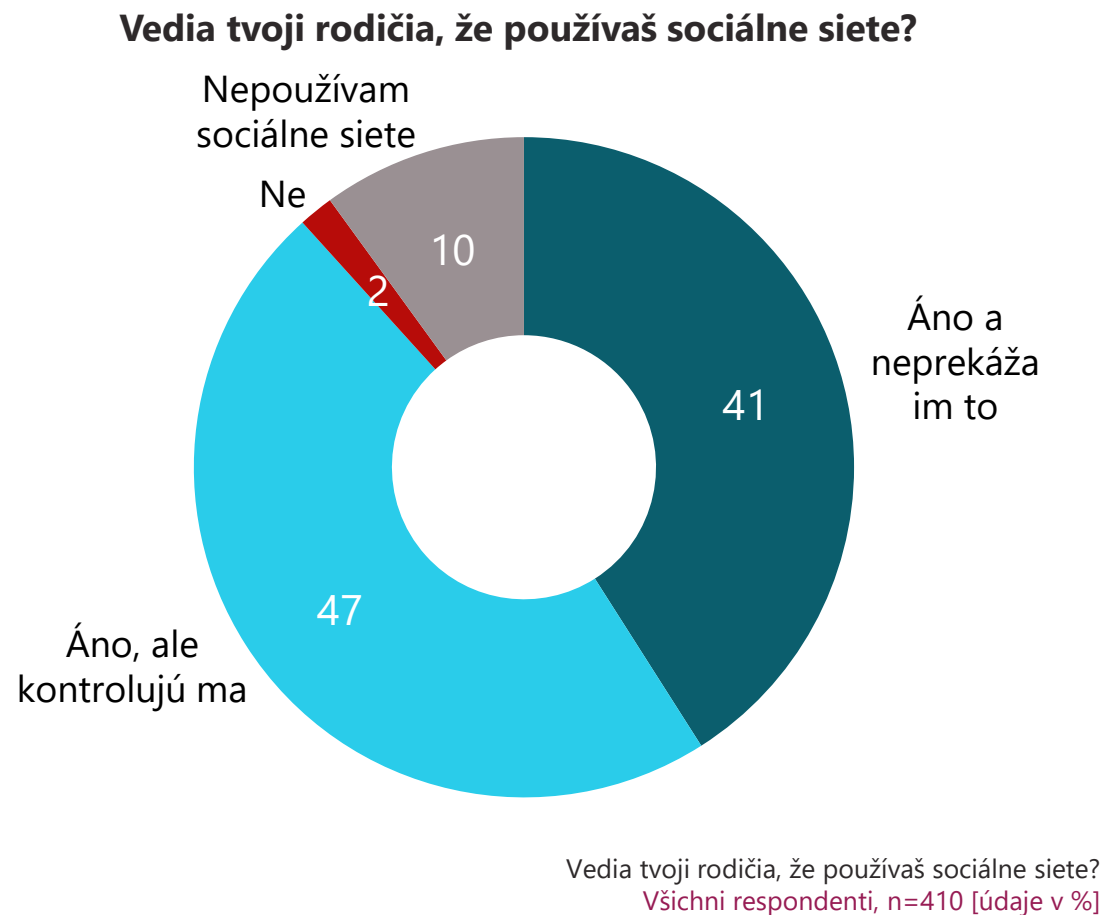
Naučily se v uplynulém roce něco z vlastní iniciativy?

Naučil si sa niečo za posledný rok len tak sám, z vlastnej iniciatívy? Ak áno, čo to bolo?
Otevřená otázka. *Vybrané přímé citace.*

Polovina rodičů kontroluje své děti na soc. sítích

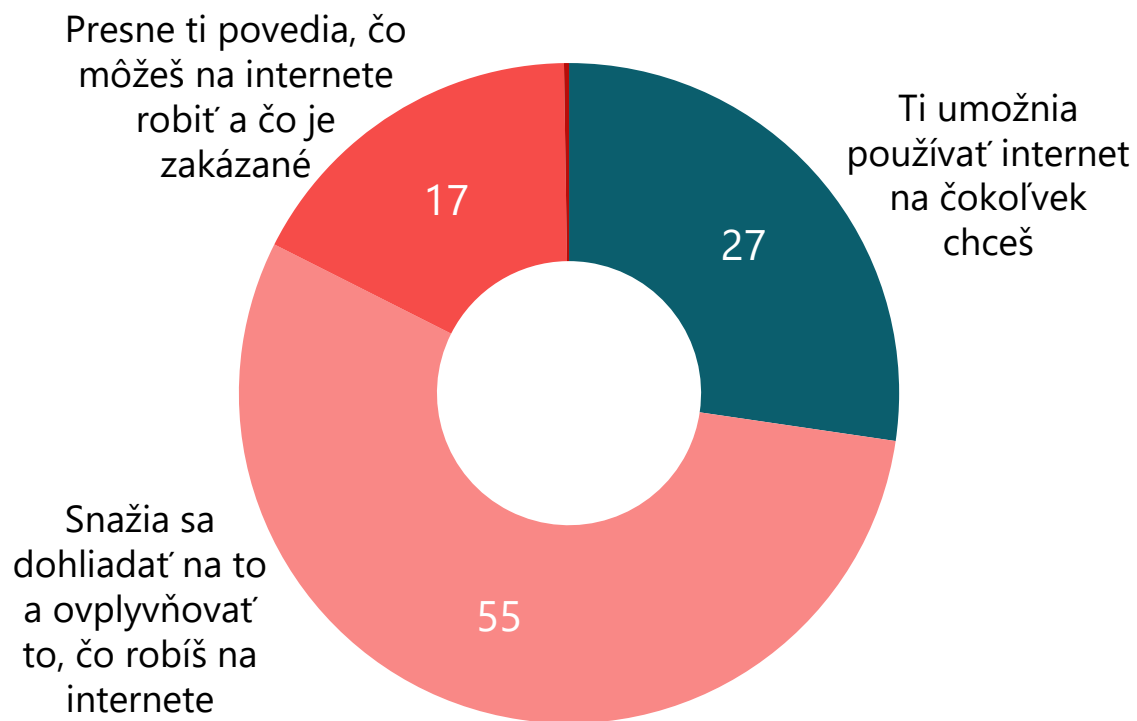

- Zatímco u starších dětí převažuje odpověď „ano a nevadí jim to“ (63 %), u mladších dětí dominuje naopak možnost „ano, ale kontrolují mě“ (58 %).
- Celkově méně kontrolují své děti na sociálních sítích rodiče bez maturity.
- Pouze 10 % oslovených dětí vůbec nepoužívá sociální sítě – ve věkové kategorii nad 14 let už se takový nenajde téměř nikdo.

Volnosť pohybu po internetu se zvyšuje s vekom

A pokiaľ ide o kontrolu rodičov a tvoje používanie internetu, povedal/a by si, že rodičia...

A pokiaľ ide o kontrolu rodičov a tvoje používanie internetu, povedal/a by si, že rodičia...

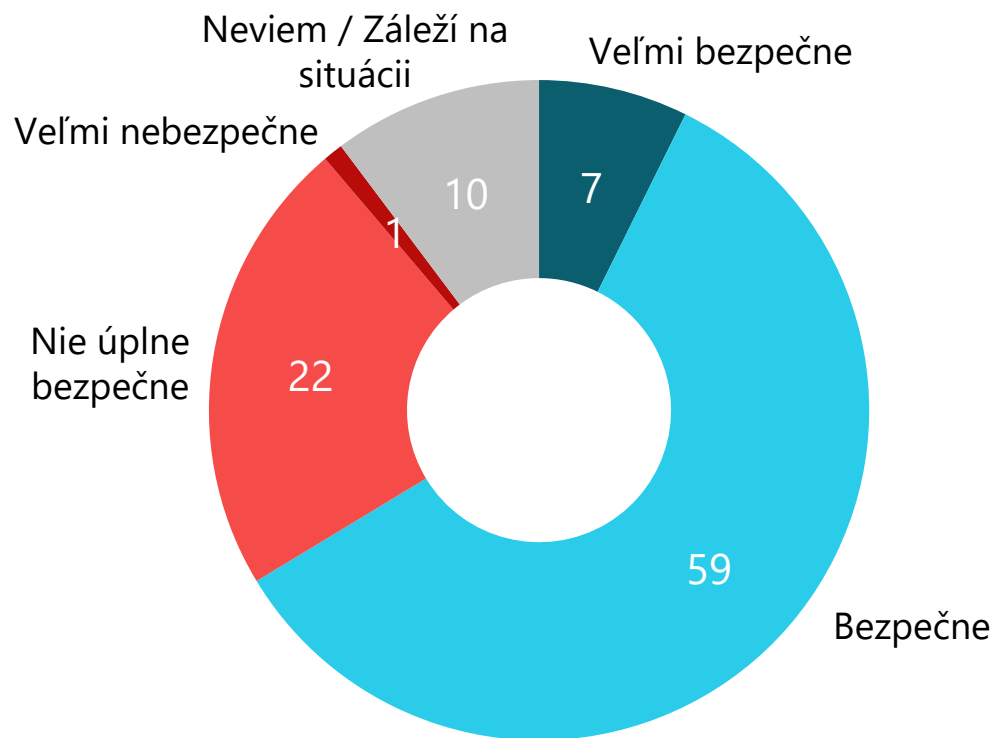
Všetchni respondenti, n=410 [údaje v %]

- Přibližně čtvrtina respondentů má volnost v pohybu po internetu bez omezování ze strany rodičů – mezi mladšími dětmi je to 16 %, mezi staršími pak 42 %.
- Jedno ze 410 dotázaných dětí má zcela zakázáno samostatně používat internet, ostatní rodiče se spíše jen snaží nastavit mantinely.

Čtvrtina dětí se na internetu necítí bezpečně

Ako bezpečne sa cítíš v online priestore na internete?

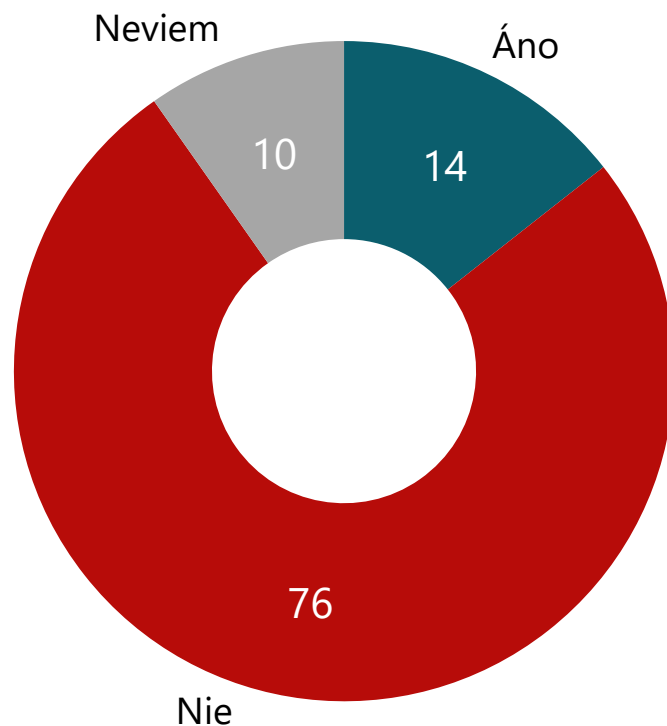
Ako bezpečne sa cítíš v online priestore na internete?
Všetchni respondenti, n=410 [údaje v %]

- Bezpečně se v online prostoru na internetu cítí 2 ze 3 slovenských dětí, přibližně čtvrtina se bezpečně necítí a zbylých 10 % uvádí, že záleží na situaci.
- Větší pocit nebezpečí pozorujeme u dívek (29 %) a ve věkové skupině nad 14 let (28 %). Mladší děti si rizika tolik nepřipouštějí, případně o nich ani neví.

S kyberšikanou má osobní zkušenost 14 % dětí

Stretol/a si sa niekedy s kyberšikanou?

Stretol/a si sa niekedy s kyberšikanou?
Všetchni respondenti, n=410 [údaje v %]

- Celkem 14 % oslovených dětí má nějakou zkušenost s kyberšikanou. Častěji se jedná o starší děti nad 14 let (20 %), dívky (17 %) a zejména děti, které již chodí na střední školu (24 %).
- Existuje jasná souvislost mezi zkušeností s kyberšikanou a pocitem nebezpečí na internetu / v online prostoru.

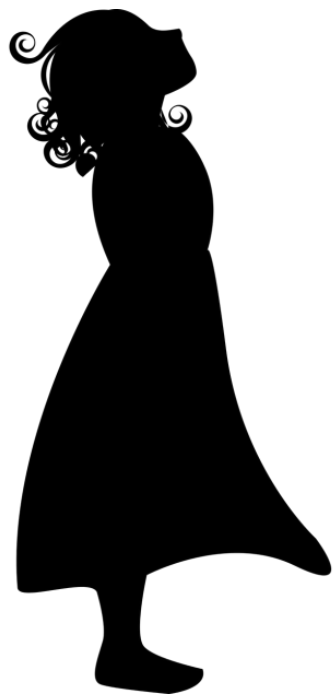

Budoucnost, politická situace

Vysněným povoláním vévodí veterinářky a technici

Ked' sa zamyslíš nad svojou budúcnosťou, aké povolanie by si chcel(a) mať?

Ked' sa zamyslíš nad svojou budúcnosťou, aké povolanie by si chcel(a) mať?

Všetchny dívky, n=215 [údaje v %]

Ked' sa zamyslíš nad svojou budúcnosťou, aké povolanie by si chcel(a) mať?

Všetchni chlapci, n=195 [údaje v %]

Jaké by děti nechtěly být v dospělosti?

Aký by si nechcel byť, až raz budeš dospelý?
Otvřená otázka. *Vybrané přímé citace.*

Co by udělaly, kdyby dostaly 100 000 euro?

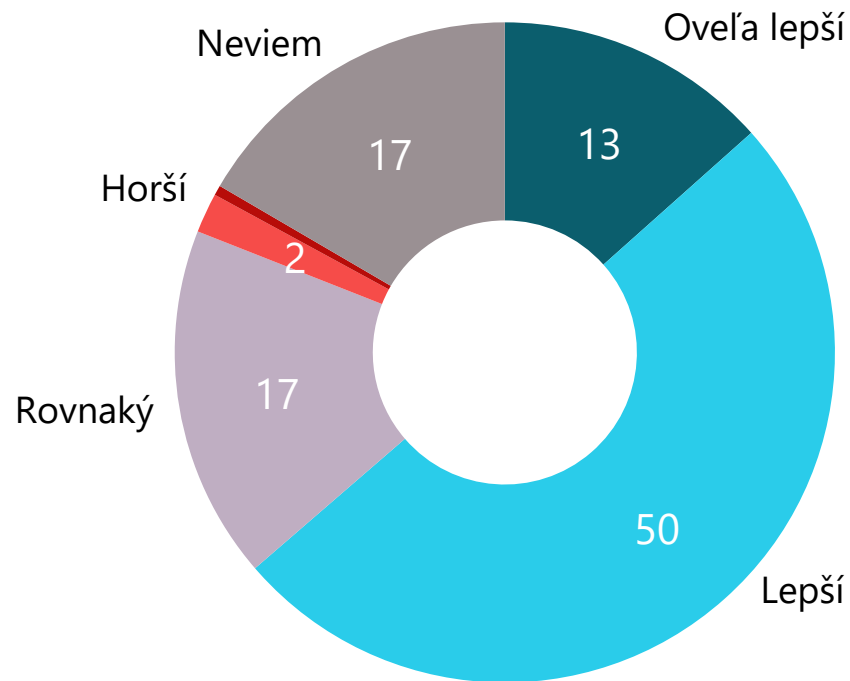

Ak by si dostal/a 100 000 €, čo by si s nimi urobil/a?
Otevřená otázka. *Vybrané přímé citace.*

Děti na gymnáziích vidí svou budoucnost pozitivněji

Keď porovnáš súčasný život svojich rodičov, myslíš si, že ten tvoj bude...

Pokračujme v rozhovore o tvojej budúcnosti. Keď porovnáš súčasný život svojich rodičov, myslíš si, že ten tvoj bude.. **Všetchni respondenti, n=410 [údaje v %]**

- Téměř 2/3 respondentů si myslí, že jejich život bude v budoucnu lepší než současný život jejich rodičů. Mezi dětmi navštěvující gymnázia si to myslí dokonce 74 %.
- Kladnější odpovědi zaznívaly častěji od dětí z chudších rodin (71 % věří v lepší život), které by se rády vypracovaly k lepšímu životu, než jaký žijí jejich rodiče.

Zářnou budoucnost Slovenska děti neočekávají

A čo sa týka našej krajiny, myslíš si, že v budúcnosti bude Slovenská republika...

A čo sa týka našej krajiny, myslíš si, že v budúcnosti bude Slovenská republika... Všetchni respondenti, n=410 [údaje v %]

Prečo si myslíš, že bude SR lepším miestom na život?

Prečo si myslíš, že bude SR lepším miestom na život? Možnosť více odpovědí.
Respondenti, ktorí si myslí že bude lepší, n=89 [údaje v %]

Prečo si myslíš, že SR bude horším miestom pre život?

Prečo si myslíš, že Slovenská republika bude horším miestom pre život? Možnosť více odpovědí.
Respondenti, ktorí si myslí že bude horší, n=123 [údaje v %]

Přály by si Slovensko bezpečné a prosperující

Aká by mala byť Slovenská republika podľa tvojich predstáv?

- Požadavek lepší ekonomické situace znižujú častejšie starší deti nad 14 let, rovnako ako existenciu sociálnej rovnosti.
- Dôraz na lepší životný prostredie (neznečistené) je patrný hlavne u detí s VŠ vzdelanými rodičmi.

Aká by mala byť Slovenská republika podľa tvojich predstáv? Možnosť viacerých odpovedí.
Všetchni respondenti, n=410 [údaje v %]

Na co jsou děti hrdé ohledně Slovenska?

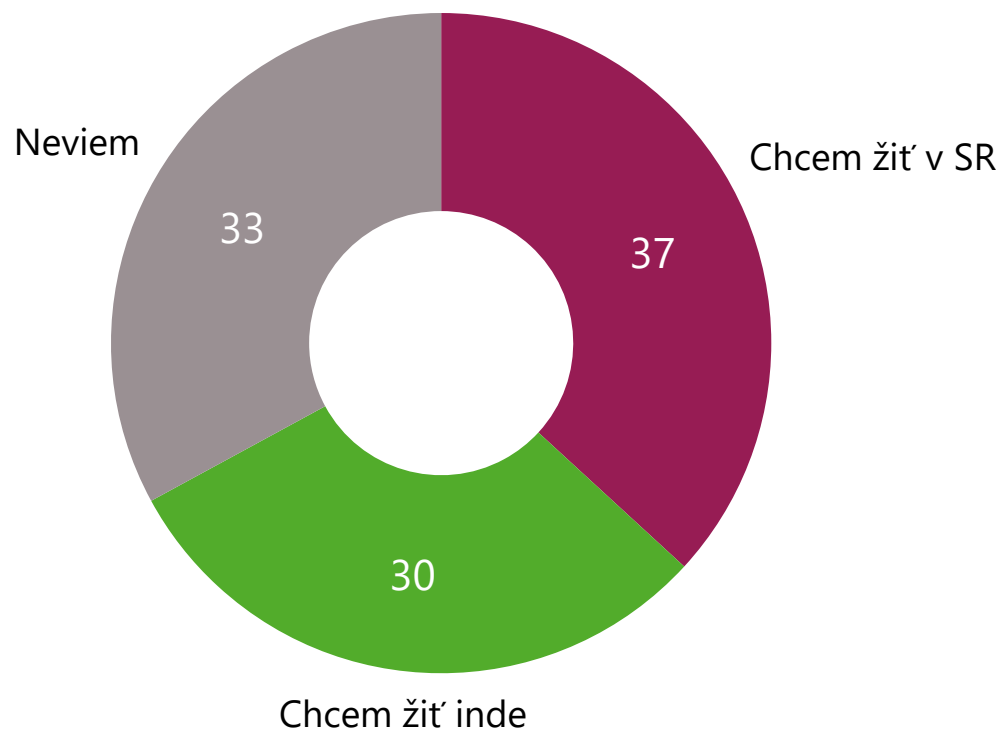

Je niečo, na čo si v našom štáte hrdý? Ak áno, na čo?
Otvorená otázka. *Vybrané priéme citace.*

Hodně dětí se plánuje odstěhovat do zahraničí

Ked' vyrastieš, chceš naďalej žiť v Slovenskej republike alebo sa chceš presťahovať inam?

Ked' vyrastieš, chceš naďalej žiť v Slovenskej republike alebo sa chceš presťahovať inam?
Všetchni respondenti, n=410 [údaje v %]

- Mezi staršími dětmi o svém stěhování do zahraničí uvažuje 35 % (v rámci dětí na gymnáziích a středních školách dokonce více než 40 %).
- První příčku z hlediska popularity jako místo k životu v zahraničí obsadily Spojené státy, následované Velkou Británií, Českem a Švýcarskem.

1. USA

2. Velká Británie

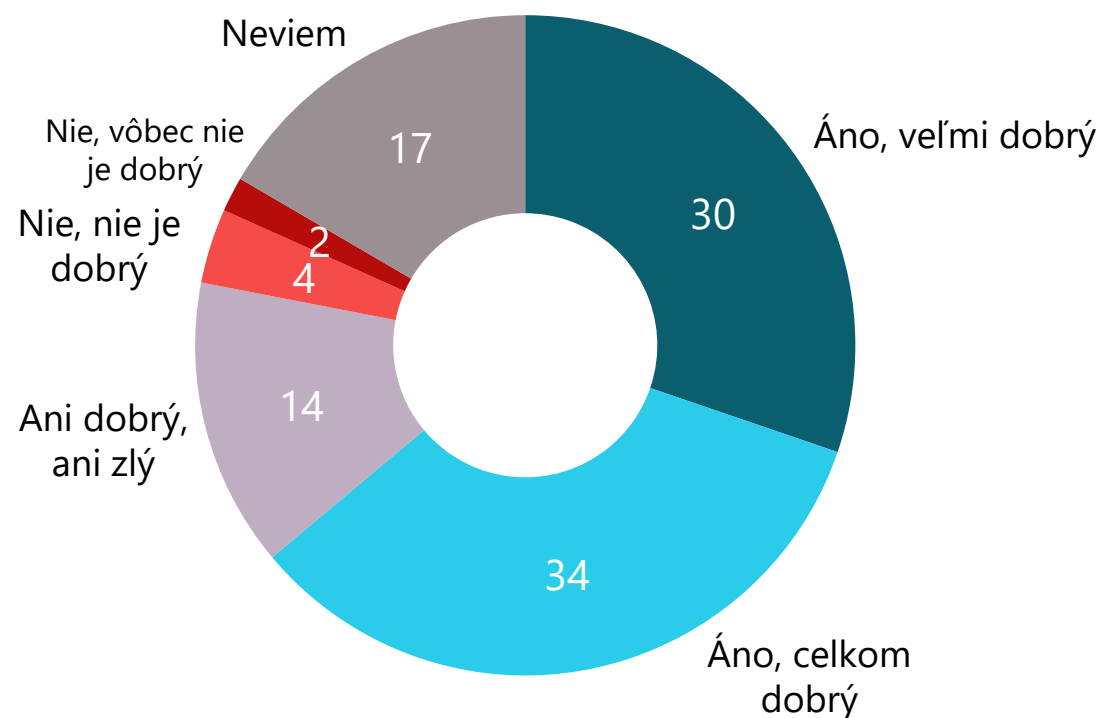

3. Česko

Většina dětí nahlíží na volby jako na dobrý nástroj

Myslíš si, že hlasovanie vo voľbách je dobrý spôsob, ako sa podieľať na rozhodovaní o krajine?

Myslíš si, že hlasovanie vo voľbách je dobrý spôsob, ako sa podieľať na rozhodovaní o krajine?

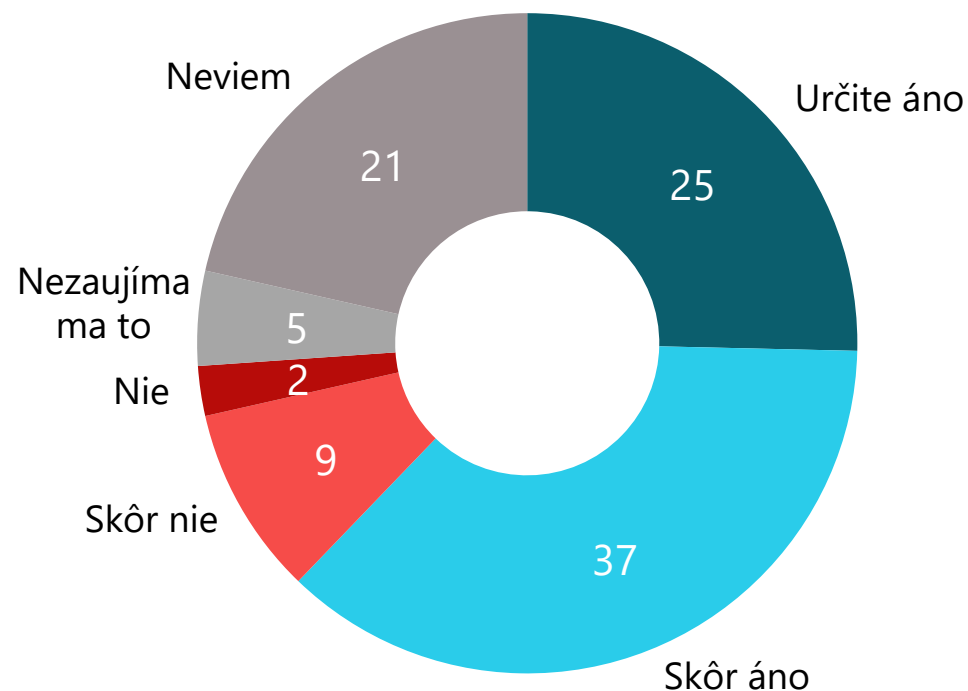
Všetchni respondenti, n=410 [údaje v %]

- Pozitivnější pohled na význam voleb v otázce zlepšování situace v zemi mají žáci gymnázií a celkově starší děti, zatímco mladší častěji neví, co k této otázce odpovědět.
- Negativní pohled na volby mají častěji děti s méně vzdělanými rodiči.

Globální změny klimatu ovlivní naši budoucnost

Myslíš si, že globálne otepľovanie a zmena klímy ovplyvnia tvoju budúcnosť?

Myslíš si, že globálne otepľovanie a zmena klímy ovplyvnia tvoju budúcnosť?
Všetchni respondenti, n=410 [údaje v %]

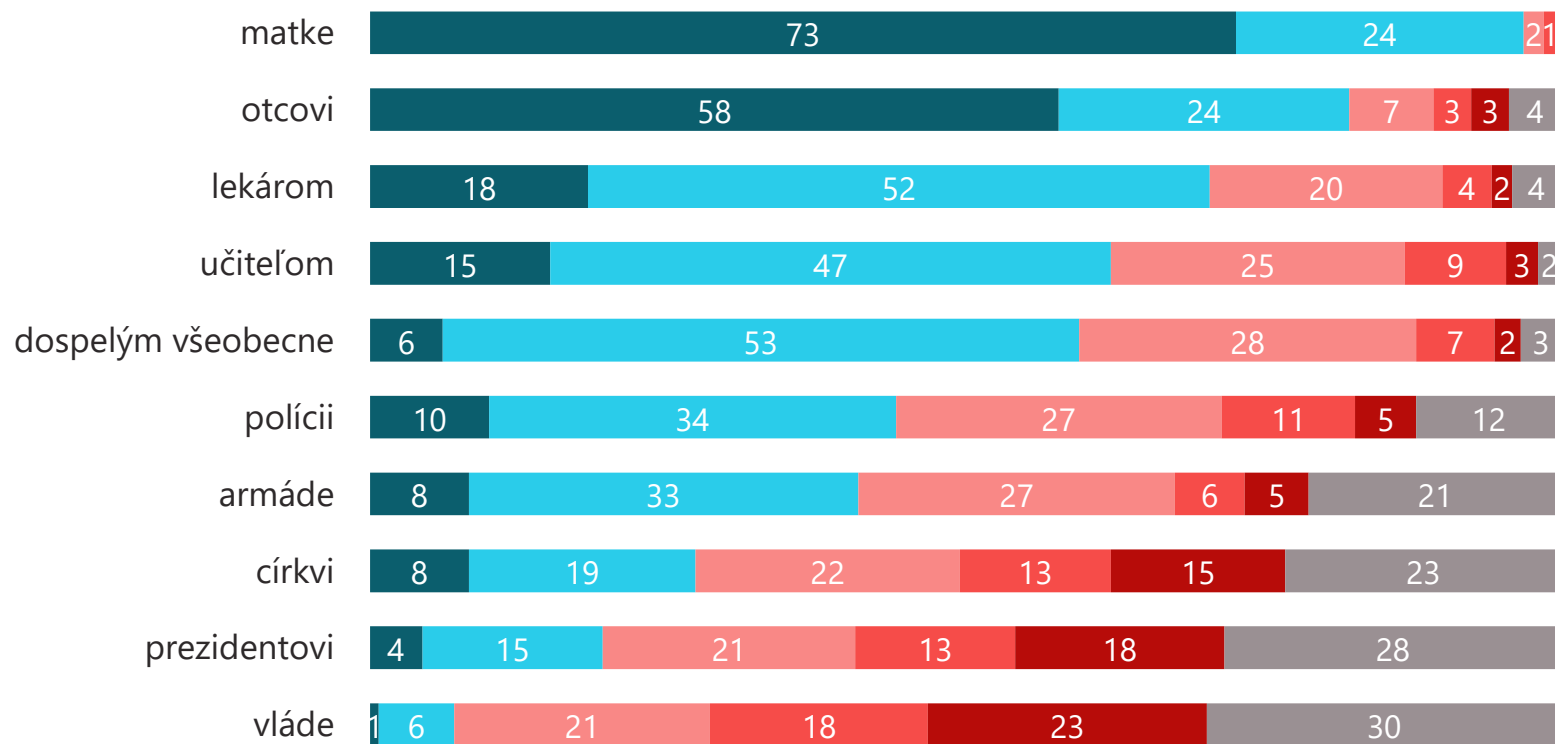
- Více než 3/5 dětí se domnívají, že globální změny klimatu ovlivní jejich budoucnost. Opačný názor zastává pouze 11 % dotázaných. Zbylé děti nemají jasný názor, případně je toto téma nezajímá.
- O dopadu změn klimatu jsou přesvědčenější starší děti nad 14 let (70 %) a zejména děti navštěvující gymnázium (87 %).

Nejvíce děti důvěřují svým rodičům, nejméně vládě

Důvěruješ?

■ Ano, úplně ■ Ano, docela ■ Ani tak, ani tak ■ Ne, moc ne ■ Ne, vůbec ■ Nevím

Důvěruješ? Všichni respondenti, n=410 [údaje v %]

- Učitelům více důvěřují děti pod 13 let (69 %), středoškoláci podstatně méně (46 %).
- Důvěra v církev je sice vyšší než třeba v Česku, ale stejně dosahuje pouze 27 %. Ještě hůře je na tom prezident (19 %) a vláda (7 %).
- Armádě více důvěřují chlapci (50 %) než dívky (33 %).

Co by měla vláda udělat pro děti na Slovensku?

Môžeš vymenovať tri veci, ktoré by vláda mala urobiť pre deti v našej krajine?
Otevřená otázka. *Vybrané přímé citace.*

Realizátoři výzkumu, kontakt

Jana Špolcová

Client Service Manager

+420 724 433 899

spolcova@stemmark.cz

Radek Pileček

Research Analyst

pilecek@stemmark.cz

STEM MARK

Smrčková 2485/4

180 00 Praha 8

www.stemmark.cz
twitter.com/stemmark
slideshare.net/stemmark

PRO VÝZKUM

NÁZORY MĚNÍ SVĚT

- ✓ Zaručujeme Vám, že výzkum není prodej
- ✓ Chráníme údaje
- ✓ Minimalizujeme množství údajů při sběru a zpracování
- ✓ Jsme transparentní
- ✓ Máme souhlas, nebo jiný zákonný důvod pro zpracování
- ✓ Sdílíme údaje jen s výslovným souhlasem
- ✓ Respektujeme práva respondentů
- ✓ Dodržujeme pravidla řádné profesní péče
- ✓ Ručíme za subdodavatele
- ✓ Uplatňujeme dodržování principů v praxi

